

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

VID FÖRSVARET ÅR 1950

AV

FÖRSVARETS SJUKVÅRDSSTYRELSE

STOCKHOLM 1951

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

511516

INLEDNING TILL

**Hälso- och sjukvård vid försvaret / Försvarets sjukvårdsstyrelse.
– Stockholm, 1912-1970. - (Sveriges officiella statistik).**

Täckningsår: 1911-1969.

1911-1913: Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelses underdåniga berättelse.

1914-1930: Hälso- och sjukvård vid armén.

**1931-1936: Hälso- och sjukvård vid armén samt flygvapnet /
Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse ; Flygstyrelsen.**

**1937-1942: Hälso- och sjukvård vid armén och flygvapnet samt veterinärvård
vid armén / Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse ;
Flygförvaltningen ; Överfältveterinären.**

**1943-1944: Hälso- och sjukvård vid försvaret och veterinärvård vid armén /
Försvarets sjukvårdsförvaltning; Överfältveterinären.**

**Från 1943 ingår även Hälso- och sjukvård vid marinen, som utkom 1911-
1942, i denna serie.**

1911-1936 ingår veterinärvård vid armén i ett särskilt avsnitt i denna serie.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. K, Hälso- och sjukvården. 1,
Sundhetskollégii underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : Norstedt,
1864-1912. - Sundhetskollégium ersattes 1879 av Medicinalstyrelsen.
Täckningsår: 1861-1910 = Ny följd 1-50.

Efterföljare:

Hälso- och sjukvård vid försvaret / Försvarets sjukvårdsstyrelse. – Stockholm :
1973–1975. – (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1970/72-1973/74.

Veterinärvård vid armén / Överfältveterinären. – Stockholm : 1946-1957. –
(Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1945-1955.

Översiktspublikation:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II
publicerade t.o.m. år 1950 / Statistiska centralbyrån. – Stockholm, 1960.
S. 163: Tab. 157. Militära sjukvården 1903-1947.

Hälso- och sjukvård vid försvaret. År 1950. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2011.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

VID FÖRSVARET ÅR 1950

AV

FÖRSVARETS SJUKVÅRDSSTYRELSE

STOCKHOLM 1951

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

511516

STATISTIQUE OFFICIELLE DE LA SUÈDE

HYGIÈNE ET SERVICE MÉDICAL

AUX FORCES MILITAIRES EN 1950

PUBLIÉ PAR

L'ADMINISTRATION DU SERVICE
DE SANTÉ MILITAIRE

STATISTISKA CENTRALBYRÅN
BIBLIOTEKET
STOCKHOLM 27

Till K O N U N G E N

Försvarets sjukvårdsstyrelse får härmed avgiva underdånig berättelse över verksamheten under år 1950.

I föreliggande publikation hava jämväl influtit armé-, marin- och flyg-överläkarnas berättelser över hälso- och sjukvården vid respektive försvarsgrenar under år 1950.

Stockholm i september 1951.

U n d e r d å n i g s t

SIGURD KIHLESTEDT

NILS KINNANDER

/ *Gunnar Hävermark*

INNEHÅLL.

TEXTAVDELNING.

	Sid.
<i>I Verksamhet avseende samtliga försvarsgrenar</i>	1
A. Besiktningen av värnpliktiga	1
B. Verksamheten vid försvarets sjukvårdsstyrelse	3
C. Glasögondepåns verksamhet	4
D. Tuberkulosbekämpandet vid försvaret	5
E. Tandvården vid försvaret	6
F. Skyddskoppypmpningen vid försvaret	7
G. Desinfektionsverksamheten vid försvaret	7
H. Sjuklighet, sjukdomar och sjukvård vid försvaret	8
<i>II Armén</i>	13
A. Fältläkarkåren m. m.	13
B. Utbildningsfrågor	14
C. Sjukvårdsmateriel	15
D. Hälso- och sjukvård vid armén	15
<i>III Marinen</i>	16
A. Marineläkarkåren	16
B. Hälso- och sjukvårdsförhållanden vid marinen	17
1. Sjukvårdspersonalen	17
2. De sanitära förhållandena i land	17
3. De sanitära förhållandena till sjöss	18
4. Sjukvårdslokalerna	19
5. Sjukvårdsmaterielen	19
<i>IV Flygvapnet</i>	20
A. Läkare vid flygvapnet	20
B. Hälso- och sjukvårdsförhållanden vid flygvapnet	20
1. Sjukvårdslokalerna	20
2. Läkarundersökning av flygande personal	20
3. Olycksfall i samband med flyghaverier	21
4. Sjuktransportflygningar	21

BILAGOR.

Tab. 1. Sjukligheten bland försvarets personal	22
2. Smittsamma könssjukdomar bland manskap vid försvaret	28
3. Sjukdomar bland personal vid försvaret	29
4. Sjukdomar vid olika förband inom försvaret	34
5. Antal avlidna vid försvaret	43
6a. Å garnisonssjukhusen vårdade militära patienter	44
6b. Samtliga å garnisonssjukhusen vårdade patienter	44
7. Läkarundersökningar av den till första flygutbildning inryckande personalen	45
8. Olycksfall i samband med flygning	45
9. Sjuktransportflygningar	45

TABLE DES MATIÈRES.

	Page
<i>I Activité concernant l'armée, la marine et les forces aériennes</i>	1
A. Examen des conscriptionnaires	1
B. Activité dans l'Administration du Service de Santé militaire	3
C. Activité du bureau de lunettes	4
D. La lutte contre la tuberculose	5
E. Soins dentaires	6
F. Vaccination et revaccination	7
G. Désinfection	7
H. Morbidité, maladies et soins aux malades	8
<i>II L'armée</i>	13
A. Les médecins de l'armée	13
B. Des cas de cours professionnel	14
C. Le matériel de santé	15
D. Hygiène et service médicale à l'armée	15
<i>III La marine</i>	16
A. Les médecins de la marine	16
B. Hygiène et service médicale à la marine	17
1. Les infirmiers	17
2. Les conditions d'hygiène à terre	17
3. Les conditions d'hygiène à bord	18
4. Les locaux du service de santé	19
5. Le matériel de santé	19
<i>IV Les forces aériennes</i>	20
A. Les médecins des forces aériennes	20
B. Hygiène et service médicale aux forces aériennes	20
1. Les locaux du service de santé	20
2. Examens médicaux sur le personnel d'aviation	20
3. Accidents d'aviation	21
4. Transferts des malades par aviation	21
Tabl. 1. Morbidité dans les forces militaires	22
<i>Col. 1: Régiments. Col. 2: Malades restés de l'année précédente. Col. 3—14: Malades entrés par mois. Col. 15: Total des malades entrés. Col. 16: Sortis capables de continuer leur service militaire. Col. 18: Sortis incapables de reprendre leur service militaire. Col. 19: Décédés. Col. 20: Nombre de malades restant l'année suivante. Col. 21—24: Nombre de journées de traitement, (21) à la chambre et à l'infirmerie, (22) à l'hôpital militaire, (23) à l'hôpital civil, (24) totaux. Col. 25: Journées de malades pour 100 jours d'exercice.</i>	
Tabl. 2. Maladies vénériennes	28
3. Maladies dans les forces militaires	29
<i>Groupe I: Vices de formation ou de développement. Groupe II: Maladies d'infection aiguës. Groupe III: Maladies zooparasitaires. Groupe IV: Maladies d'infection chroniques. Groupe V: Maladies constitutionnelles. Groupe VI: Maladies d'intoxication chroniques. Groupe VII: Maladies mentales. Groupe VIII: Maladies du système nerveux. Groupe IX: Maladies des yeux. Groupe X: Maladies des oreilles. Groupe XI: Maladies de l'appareil circulatoire. Groupe XII: Maladies de l'appareil respiratoire. Groupe XIII: Maladies de l'appareil</i>	

digestif. Groupe XIV: Maladies non vénériennes de l'appareil génito-urinaire. Groupe XV: Maladies de l'appareil locomoteur et du système osseux. Groupe XVI: Maladies de la peau et du tissu cellulaire. Groupe XVII: Tumeurs. Groupe XVIII: Cas de lésions corporelles et d'empoisonnements. *Col. 165*: Maladies indéterminées. *Col. 166*: Cas d'observation.

Tabl. 4.	Maladies dans les régiments etc.	34
,	5. Mortalité et causes du décès dans les forces militaires	43
,	6a. Conscrits malades, traités dans les hôpitaux militaires	44
,	6b. Total des malades traités dans les hôpitaux militaires	44
,	7. Examens médicaux du personnel entrant pour sa première information d'aviation	45
	Approuvés. Non approuvés. Causes de réformation. — Maladies des yeux etc., Maladies des oreilles etc., Autres maladies ou vices, Combinaisons.	
,	8. Accidents d'aviation	45
	Nombre des accidents d'aviation avec décès. Nombre des décédés dans 90 jours, Nombre des hommes (officiers, sous-officiers, conscrits) frappés gravement, resp. légèrement.	
,	9. Transferts des malades par aviation	45
	Nombre d'ascensions, Nombre de transferts, Durée d'ascensions en tout et par ascension, Nombre de kilomètres d'ascension en tout et par ascension, Nombre des personnes transférées (malades, personnel du service médical, autres, totaux).	

I. Verksamhet avseende samtliga försvarsgrenar.

A. Besiktningen av värnpliktiga.

Besiktningen av värnpliktiga har verkställtts jämlikt Kungl. Maj:ts kungörelse av den 16 januari 1942 (SFS nr 23) angående läkarbesiktning av värnpliktiga och av dem, som söka fast anställning vid krigsmakten m. m. (besiktningskungörelsen). Besiktningsreglementet av den 14 januari 1944. (SFS nr 14) har därvid tjänat till ledning.

Ifrågavarande kungörelse innehåller i huvudsak följande.

Vid sådan läkarbesiktning, som skall äga rum vid inskrivning av värnpliktiga, under de värnpliktigas tjänstgöring eller eljest enligt inskrivningsförordningen av den 30 december 1941 (SF nr 969), hänföras de värnpliktiga enligt 6 § nämnda förordning efter kroppsbeskaffenhet och hälsotillstånd till någon av följande besiktningsgrupper:

- a) besiktningsgrupperna 1, 2, 3 och 4 — dugliga till krigstjänst;
- b) besiktningsgrupp T — tillfälligt odugliga till krigstjänst; samt
- c) besiktningsgrupp O — odugliga till krigstjänst.

Till *besiktningsgrupperna 1 och 2* hänföras värnpliktiga, vilka med hänsyn till kroppsbeskaffenhet, hälsotillstånd och förståndsgåvor äro fullt dugliga till krigstjänst. Värnpliktiga med mycket god kroppskonstitution och i övrigt för krävande tjänst lämpliga egenskaper hänföras till besiktningsgrupp 1, övriga till besiktningsgrupp 2.

Till *besiktningsgrupperna 3 och 4* hänföras värnpliktiga, behäftade med sådana fel, lyten eller sjukdomar, som begränsa deras duglighet till krigstjänst. Värnpliktiga, vilkas militära användbarhet är i väsentlig grad begränsad, hänföras till besiktningsgrupp 4, övriga till besiktningsgrupp 3.

Finnes vid inskrivning av värnpliktig, vilken ej kan anses oduglig till krigstjänst, skäl antaga, att hans förutsättningar för fullgörande av tjänstgöring kunna säkrare bedömas vid en senare tidpunkt, skall den värnpliktige ändå hänföras till någon av besiktningsgrupperna 1—4. Sådan värnpliktig må jämlikt 4 § andra stycket värnpliktslagen befrias från tjänstgöringsskyldighet under viss tid. Om vid förnyad besiktning det förhållande som föranlett befrielsen kvarstår, må tiden för befrielsen förlängas. Slutligt avgörande om sådan värnpliktigs tjänstgöringsskyldighet skall dock träffas senast det år den värnpliktige fyller tjugotvå år.

Till *besiktningsgrupp T* hänföras värnpliktiga, vilka på grund av övergående sjukdom, försenad eller otillräcklig kroppsutveckling eller annan dylik anledning tillfälligt äro odugliga till krigstjänst.

Till *besiktningsgrupp O* hänföras värnpliktiga, vilka till följd av lyte, stadigvarande sjukdom, bestående kroppslig svaghet eller annan dylik orsak äro odugliga till krigstjänst.

Under första halvåret 1949 prövades och inskrevs värnpliktiga födda 1929. Vissa uppgifter om resultaten av dessa inskrivningsförrättningar

lämnades i föregående års berättelse. Sedan värnpliktsåldern sänkts från 20 till 19 år, prövades och inskrevs värnpliktiga födda 1930 under andra halvåret 1949. Vid inskrivningsförrättningarna år 1950 prövades värnpliktiga födda 1931. Resultaten av denna prövning av åldersklasserna 1930 och 1931 ha som vanligt sammanställts inom centrala värnpliktsbyrån. Däribland märkas åtskilliga uppgifter av intresse ur medicinsk synpunkt.

Tab. A. Kroppsfel och sjukdomar hos prövade nittonåringar vid inskrivningsförrättningarna andra halvåret 1949 samt år 1950.

	Andra halvåret 1949				År 1950			
	O	T	4	3	O	T	4	3
Bildnings- och utvecklingsfel	2.4	16.0	2.2	4.8	2.5	11.8	2.3	4.3
Tuberkulos	6.1	24.2	0.4	0.9	6.7	20.1	0.9	0.8
Övriga infektionssjukdomar	1.3	5.6	1.0	0.5	1.3	4.3	1.5	0.5
Ämnesomsättnings-, endokrina o. blodsjukdomar	11.2	0.8	2.3	1.5	13.1	1.2	2.5	2.0
Sinnesjukdom	4.6	1.4	1.6	0.8	5.0	2.8	1.8	1.1
Sinnesslöhet (nedsatt fattningsförmåga)	27.5	0.4	28.8	21.0	24.7	0.5	31.2	19.8
Fallandesot	6.2	0.5	0.4	0.1	5.9	1.4	0.2	0.1
Övriga sjukdomar i nervsystemet	6.5	0.9	2.2	1.7	4.6	1.1	2.5	1.8
Ögonsjukdomar	5.6	0.9	9.6	22.8	5.3	0.8	7.3	25.7
Öronsjukdomar	4.2	0.9	8.1	4.1	3.5	0.5	7.8	5.8
Cirkulationsorganens sjukdomar	3.7	3.1	11.1	6.1	4.4	2.5	13.3	7.8
Andningsorganens sjukdomar	1.6	1.1	5.4	2.3	3.2	1.0	4.2	2.7
Munhållans, matsmältningsorganens och bukväggens sjukdomar	0.2	5.3	0.8	2.4	1.0	6.4	1.0	3.0
Urin- och könsorganens sjukdomar	1.4	2.8	1.7	1.9	2.5	2.3	1.6	1.6
Hudsjukdomar och sjukdomar i bindväven	0.4	0.2	0.8	0.9	0.5	0.6	1.7	0.8
Svulster	—	0.3	—	0.0	0.5	0.1	0.1	0.1
Stödje- och rörelseorganens sjukdomar	17.0	3.9	23.6	28.1	15.1	2.7	19.9	21.9
Försenad el. otillräcklig kroppsutveckling	0.1	24.8	—	—	0.1	24.6	—	—
Svag kropps-konstit. o. tuberkulös belastning	—	0.1	—	—	—	0.1	0.1	—
Tillfällig sjukdom el. svaghet efter sjukdom (olycksfall)	—	6.9	—	0.1	—	15.2	—	0.1
Utan angiven sjukdom	—	—	0.0	—	0.1	—	0.1	0.1
Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Den viktigaste kassationsorsaken (grupp 0) bland 19-åringarna var psykiska sjukdomar (sinnessjukdom och sinnesslöhet), vilka svarade för inemot en tredjedel av samtliga fall. Närmast kom stödje- och rörelseorganens sjukdomar med 15—17 %. I fråga om de tillfälligt odugliga (grupp T) var tuberkulos, försenad eller otillräcklig kroppsutveckling, bildnings- och utvecklingsfel samt tillfällig sjukdom eller svaghet efter sjukdom eller olycksfall de viktigaste orsakerna; till dessa hänfördes över två tredjedelar av fallen. De till grupp 4 förda ledo framför allt av psykiska sjukdomar, stödje- och rörelseorganens sjukdomar och cirkulationsorganens sjukdomar. Bland de till grupp 3 uttagna dominerade ögonsjukdomar, stödje- och rörelseorganens sjukdomar och psykiska sjukdomar.

Till dessa kroppsfel och sjukdomar hos de värnpliktiga vid *läkarbesiktningarna vid inskrivningen* kommo ytterligare de som framträtt vid *besiktning å förbanden efter inryckning*.

B. Verksamheten vid försvarets sjukvårdsstyrelse.

Sjukredovisning. Ny omarbetad upplaga av »Bestämmelser angående sjukredovisning vid försvarsväsendet i fred (Sjukred F)» har utgivits.

Förbandsläkarnas verksamhet. Memorandum för vid förband tjänstgörande läkare har utgivits.

Tuberkulosbekämpandet. Se härom under avdelning D.

Psykiatriska undersökningar. Liksom tidigare år ha även under år 1950 militärpsykiatriska undersökningar av vissa värnpliktiga m. fl. ägt rum i samband med inryckning till första tjänstgöring. Antalet undersökta har uppgått till omkring 1 600.

Tandvård. Se härom under avdelning E.

Hygien. Förslag har utarbetats till nya typer av bärbara vattenfiltera.

Försök ha ägt rum med bärbar apparatur för D.D.T.-behandling av kläder och personer.

Vidare ha försök utförts med luftsteriliseringsapparatur (trietylenglykolspray och förångning) ävensom med olika myggbekämpningsmedel.

Läkemedel. Arbetet med revidering av »Handledning vid användande av försvarets läkemedel» har under året slutförts.

Av till förfogande stående medel för upphandling av penicillin har med Kungl. Maj:ts medgivande även upphandlats betydande mängder aureomycin och chloromycetin.

Försäljningen i omsättningssyfte till landets sjukhus av torrplasma avslutades den 1 juli 1950, då den internationellt fastställda hållbarhetstiden för denna produkt utgick. I samband härmed har med gott resultat kvarvarande förråd av torrplasma börjat omarbetas till kliniskt fullvärdig serumalbumin.

På grund av den nya arméorganisationen har arbetet med omflyttningar och förändringar av läkemedelsutrustningar varit mycket omfattande.

Förslag till revidering av utrustningen med djurläkemedel ha uppgjorts.

Garnisonssjukhusen. Garnisonssjukhusets i Boden om- och tillbyggnad har i stort sett fortskridit planenligt. För vissa riktlinjer beträffande garnisonssjukhusets framtida utveckling ha förhandlingar ägt rum med Norrbottens läns landsting.

I samband med omorganisation av förbandssjukvården inom Bodens garnison har ett centralt förbandssjukhus (centralsjukhus) planlagts inom en av förutvarande A 5:s kasernbyggnader.

Samarbetssjukhuset i Karlskrona har helt övertagits av landstinget.

Blodgivarverksamheten. Delegerade från försvarets sjukvårdsstyrelse, medicinalstyrelsen, Svenska röda korset och Svenska landstingsförbundet ha inventerat blodgivarväsendet inom landet i och för utarbetande av förslag till en enhetlig organisation.

Sjukvårdsmateriel. Omorganisation och omflyttningar av krigssjukhusen ha slutförts. I samband härmed ha omfattande materielutsändningar verkställts.

Tab. B. Antal under år 1950 levererade glas.

Glasens styrka	Sfäriska - glas	Sfäriska + glas	Cylindriska glas	Andra glas	Summa glas
Under 3 D	2 388	574	1 693	19	4 674
3—6 D	580	134	351	—	1 065
Över 6 D	114	29	50	—	193
Summa	3 082	737	2 094	19	5 932
På 100 av alla glas	51·9	12·5	35·3	0·3	100·0

Rekognosceringar och förberedelser för en ny förrådsorganisation av centralförråden ha skett.

Försök hava under året utförts med bl. a. nya typer av första förband.

Modernisering och komplettering av materielen har verkställts i den mån tillgängliga medel medgivit. Anskaffning av ny infusionsmateriel har påbörjats. Omfattande materielutsändningar ha skett för genomförande av anbefallda omorganisationer.

Detaljerade föreskrifter för underhåll och vård av sjukvårdsmateriel ha fastställts.

Kurser i sjukvårdsmaterieltjänst för uppbördsmän, försvarsområdesintendenter och förrådsmän ha anordnats.

Förbandsläkarnas årsberättelser. Årsberättelserna ha i vederbörlig ordning granskats. Däri framförda önskemål och synpunkter komma att av sjukvårdsstyrelsen tagas under prövning för vidtagande av de åtgärder, vartill de kunna föranleda.

C. Glasögondepåns verksamhet.

Under 1950 ha glasögon utlämnats till arméns, marinens och flygvapnets personal i enlighet med gällande anvisningar. Antalet utlämnade glas uppgick till 2 858 par, därav 2 214 till armén, 353 till marinen och 291 till flygvapnet. Under de närmast föregående åren (1949 och 1948) hade utlämnats 3 066 respektive 2 594 par glasögon.

Skytteglasögon utgöra 2 155 eller 75·5 % av hela antalet, medan av gasmaskglasögonen utlämnats 258 eller 8·8 % och av andra glasögon 92 eller 3·2 % samt av civila 353 eller 12·5 %. Gruppen skytteglasögon omfattar sådana glas, som medföra för skjutning tillräcklig synskärpa, d. v. s. minst 0·8. Sammanlagda antalet glasögon utgjorde sålunda 2 858 par. Dessutom levererades 216 glas såsom reparationsglas etc.

De sfäriska minusglasen, som förordnas åt närsynta, de sfäriska plusglasen, som förordnas åt presbyoper och översynta, samt cylinderglasen, som förordnas åt astigmater, utgjorde resp. 5·9, 12·5 och 35·3 % av hela antalet glas. Under rubriken »andra glas» redovisas planglas, mattglas, prismor etc. tillhoppa utgörande endast 0·3 % av samtliga.

Tab. C. Översikt över skärmbildsundersökningar vid försvaret 1950.

	Hela antalet fotogra- ferade	Nor- mala lung- fynd	Osäkert om patol. förändr. föreligga	Säkert läkt (kalk- pleurit- rester o. dyl.)	Pågående (el. ej sä- kert läk- ta) fall av lung- tbc.	Ca- vern- bild- ning	Bi- fynd
<i>Undersökta vid inryckningar, repe- titionsövningar m. m.</i>							
1. Genom patrull	95 036	87 311	389	5 684	1 232	3	437
a) Armén	68 975	63 416	253	4 177	831	2	296
b) Marinen	14 346	13 219	85	738	251	1	52
c) Flyget	11 735	10 676	51	769	150	—	89
2. Genom dispensär och lasarett . .	4 235	4 184	13	27	6	—	5
Summa	99 291	91 495	402	5 711	1 238	3	442

D. Tuberkulosbekämpandet vid försvaret.

För bekämpandet av tuberkulos inom försvaret ha, liksom under tiden 1942—1949, även under 1950 utförts skärmbildsundersökningar av försvaret tillhörande personal. Alltsedan den 1 juli 1946 ha samtliga undersökningar utförts genom försorg av medicinalstyrelsens skärmbildscentral, som även drivit försvarets fasta skärmbildsanläggningar i Stockholm, Göteborg, Karlskrona, Fårösund, Vaxholm och Boden.

Då det är av största vikt att undersökningarna utföras omedelbart efter inryckningarna, ha de förutom genom skärmbildscentralens patruller även i den mån så varit möjligt utförts vid centraldispensärer.

Undersökningarna ha i första hand omfattat värnpliktiga av 1949 års klass i omedelbar anslutning till deras inryckning till första tjänstgöring samt sjukvårdspersonal och personal vid marinrättningar och livsmedelsarbeten. Undersökningar ha i stor utsträckning även ägt rum vid inryckning till repetitionsövningar m. m.

Vidare ha efterbesiktigade vid inryckning till första tjänstgöring och nyanställd personal vid försvarsväsendet undersökts. Förnyad genomgång av all personal har gjorts vid ett flertal förband, speciellt där fall av tuberkulos inträffat.

På grund av alltmer omfattande skärmbildsundersökningar i medicinalstyrelsens regi av befolkningen i olika län ha under 1950 inga skärmbildsundersökningar utförts vid inskrivningsförrättning. Försök ha i stället gjorts att så vitt möjligt genomföra skärmbildsundersökning vid all inryckning och anställning.

Sammanlagda antalet skärmbildsundersökningar inom försvaret under 1950 utgjorde, som framgår av Tab. C, 99 291.

Vid skärmbildsundersökningarna ha 1 643 fall företett misstänkt eller säker tuberkulos och på grund härav blivit föremål för vidare röntgenologisk och klinisk utredning.

Tab. D. Calmettevaccinering vid försvaret år 1950.

	Antal under-sökta	Antal negativa	Därav ympade	Antal positiva efter		
				första ympn.	andra ympn.	Summa
<i>Armén</i>	24 435	7 291	6 510	4 765	412	5 177
<i>Marinen</i>	6 168	1 589	1 452	779	135	914
<i>Flygvapnet</i>	5 014	1 013	857	469	54	523
Summa	35 617	9 893	8 819	6 013	601	6 614

Under 1950 tuberkulinundersöktes enligt *Tab. D* 35 617 varav 24 435 vid armén, 6 168 vid marinen och 5 014 vid flygvapnet. Av dessa voro 9 893 eller 27·8 % tuberkulinnegativa. För de olika försvarsgrenarna utgjorde procenttalet respektive 29·8, 25·7 och 20·2.

Calmettevaccinering utfördes i 8 819 fall, vilket motsvarar 89·1 % av de tuberkulinnegativa fallen. Vaccineringarna voro relativt mest omfattande vid marinen, där 91·4 % av de tuberkulinnegativa ympades. Vid armén och flygvapnet utgjorde procenttalet 89·3 respektive 84·6.

Av de ympade blevo vid första ympningen 6 013 och vid andra ympningen 601 tuberkulinpositiva, tillhopa således 6 614 eller 75 % av samtliga ympade (= föregående år). För armén, marinen och flygvapnet uppgick procenttalet positiva till respektive 79·5, 62·9 och 61.

E. Tandvården vid försvaret.

Verksamheten har i huvudsak bedrivits i enlighet med bestämmelserna i kungl. brev den 19 juni 1945.

Remisstandvården har under år 1950 varit av något mindre omfattning än under föregående år.

Tillgången på facktjänstgörande värnpliktiga tandläkare har under året något ökat.

Verksamhetens omfattning under år 1950 framgår av *Tab. E*. Under rubriken Övrig behandling märkes broled och dylikt i 777 fall.

Tab. E. Tandvården vid försvaret år 1950.

	Antal pat.	Extraktioner	Fyllningar			Rotbehandlings				Tandstenskrapning, gingivvitbeh.	Utlämnade proteser	Övrig behandling
			Amalg.	Silikat	Provisoriska	Extraktion av vital pulpa	Gångrånbehandling	Rotfylln.	Amp.			
<i>Armén</i> .	96 303	27 637	73 033	14 612	1 187	2 783	1 845	4 898	1 753	3 145	1 200	50 730
<i>Marinen</i>	29 250	4 047	28 653	5 412	244	470	602	1 411	469	958	432	21 848
<i>Flygvapnet</i> . .	14 761	2 307	11 411	2 257	101	442	382	652	196	1 268	104	6 124
Summa	140 314	33 991	113 097	22 281	1 532	3 695	2 829	6 961	2 418	5 371	1 736	78 702

F. Skyddskoppypmpningen vid försvaret.

Ympning göres i allmänhet med två snitt, dock med endast ett snitt, där kraftigare reaktion är att vänta. Besiktning sker som regel endast en gång, nämligen å fjärde dygnet, men om reaktion då utebliver även på åttonde dygnet.

En sammanfattning av resultaten under år 1950 lämnas i *Tab. F.* Inom hela försvaret ympades 39 617, av vilka 39 460 besiktigades och endast 157 ej besiktigades. Av de besiktigade visade 34 128 eller 86·5 % positivt resultat.

Huvudparten av de ympade eller 28 768 tillhörde armén, medan 6 458 redovisades av marinen och 4 391 av flygvapnet. Antalet reagerande i procent av besiktigade utgjorde respektive 90·2, 70·1 och 85·8.

Tab. F. Skyddskoppypmpning vid försvaret år 1950.

	Antal ympade	Antal besiktigade	Antal ej besiktigade	Reagerande	Ej reagerande	Reag. i % av besiktigade
<i>Armén</i>	28 768	28 630	138	25 845	2 785	90·2
<i>Marinen</i>	6 458	6 439	19	4 515	1 924	70·1
<i>Flygvapnet</i>	4 391	4 391	—	3 768	623	85·8
Summa	39 617	39 460	157	34 128	5 332	86·5

G. Desinfektionsverksamheten vid försvaret.

Den av försvarets sjukvårdsstyrelse bedrivna desinfektionsverksamheten vid försvaret har under år 1950 genom kungl. fortifikationsförvaltningens medverkan utbyggt med laboratorium och giftförråd. Härigenom har möj-

Tab. G. Under år 1950 i sjukvårdsstyrelsens regi utförda behandlingar mot råttor, ohyra, förråds- och andra skadeinsekter.

Milo	Antal giftutläggningar mot råttor eller möss	Antal behandlingar mot					Antal behandlingar utförda med		Summa utförda behandlingar	Volym av behandlade utrymmen (i m ³)
		Ohyra	Förråds-skadeinsekter	Kackerlackor	Husbock	Insekter övriga slag	Cyanvätegasmetoden	Annan metod		
I.	89	3	7	9	9	1	1	29	30	15 080
II.	93	2	3	—	—	30	—	35	35	700
III.	160	13	15	21	1	13	10	63	73	15 632
IV.	85	14	15	13	—	12	1	54	55	12 030
V.	40	7	15	2	—	30	1	54	55	19 490
VI.	94	—	6	—	—	11	1	17	18	26 410
VII.	13	7	1	—	—	7	—	15	15	1 450
Summa	574	46	62	45	10	104	14	267	281	90 792

lighet beretts att utföra experimentarbeten för att ytterligare effektivisera och förenkla vissa desinfektionsåtgärder samt för att förbilliga desinfektionsmedlen.

Under året har rått- och ohyresförekomsten vid förbanden ytterligare minskat.

Antalet cyanvätegasbehandlingar har under året varit 14. Dessa behandlingar visa sålunda en stadig sjunkande tendens.

I likhet med föregående år, ehuru i något större omfattning, ha militär-områdesdesinfektorerna tagits i anspråk för hygieninspektioner, vattenprovtagningar, koloxidundersökningar m. fl. till allmän hälsovård hörande arbetsuppgifter.

Upphandling av för verksamheten erforderlig materiel liksom tillverkning av egna preparat för ohyres-, rått- och insektsbekämpning har i likhet med föregående år skett centralt genom försorg av desinfektionsdetaljen vid ämbetsverkets hälsovårdsbyrå.

H. Sjuklighet, sjukdomar och sjukvård vid försvaret.

Följande redovisning omfattar icke blott manskap utan även övrig personal, till vilken räknas officerare och underofficerare jämte vederlikar samt sådan civil personal, som ej är anställd genom kollektivavtal.

Sjuklighet. En översikt av sjukligheten vid förbanden inom samtliga försvarsgrenar lämnas i *tab. 1* (bilagan). Därav framgår bl. a., att antalet nyinsjuknade under året fördelade sig på följande sätt:

	A n t a l n y i n s j u k n a d e		
	Manskap	Övrig personal	Summa
Armén	57 141	11 833	68 974
Marinen	11 271	4 444	15 715
Flygvapnet	9 570	5 764	15 334
Summa	77 982	22 041	100 023

Därvid bör för marinens del beaktas, att sådana som insjuknat å fartyg men sedan avpolletterats till örlogsstation kunna på båda hållen ha uppförts som nyinsjuknade och sålunda ha blivit dubbelräknade.

Hela antalet nyinsjuknade utgjorde 100 023 mot 90 524 föregående år. Ökningen hänförde sig både till manskapet och den övriga personalen inom alla vapenslagen.

Enligt följande sammanställning har det stora flertalet av det sjukskrivna manskapet (72 770 eller 93·9 %) avförts såsom dugliga till krigstjänstgöring (tjänstbara), medan 3 436 eller 4·4 % ansetts tillfälligt odugliga och 1 287 eller 1·7 % odugliga samt 33, eller 0·0, % avlidit. Antalet icke tjänstbara var relativt störst inom marinen. Av övrig personal ha samtliga ej avlidna utom 13 kunnat omedelbart återinträda i tjänst.

	Armén	Marinen	Flygvapnet	Summa
<i>Manskap:</i> Avförda	56 874	11 152	9 500	77 526
därav såsom tjänstbara	53 743	9 836	9 191	72 770
tillf. odugliga	2 273	937	226	3 436
odugliga	840	369	78	1 287
döda	18	10	5	33
<i>Övrig personal:</i> Avförda	11 474	4 284	5 658	21 416
därav såsom tjänstbara	11 459	4 264	5 654	21 377
tillf. odugliga	—	12	1	13
döda	15	8	3	26

Enligt följande tablå förekom under året 711 209 sjukdagar inom hela försvaret eller 2·9 sjukdagar på 100 tjänstgöringsdagar mot 699 983 resp. 3·0, föregående år. Antalet sjukdagar var sålunda i stort sett oförändrat, både absolut taget och i förhållande till antalet tjänstgöringsdagar.

	A n t a l s j u k d a g a r			Antal sjukdagar på 100 tjänstgöringsdagar		
	Manskap	Övrig personal	Summa	Manskap	Övrig personal	Summa
Armén	354 064	122 815	476 879	3·0	3·2	3·0
Marinen	80 139	46 470	126 609	2·9	3·4	3·1
Flygvapnet	64 534	43 187	107 721	2·0	3·3	2·4
Summa	498 737	212 472	711 209	2·8	3·3	2·9

Sjukligheten bland manskap var avgjort lägst vid flygvapnet. Manskapet hade något lägre sjukfrekvens än övrig personal inom försvaret i dess helhet.

Sjukligheten bland manskap varierade betydligt mellan de olika förbanden. Inom armén visade sålunda Göteborgs luftvärnsregemente och Jämtlands fältjägarregemente det största antalet sjukdagar på 100 tjänstgöringsdagar med respektive 4·4 och 4·2, medan arméns underofficersskola, infanteriskjutskolan, tygförvaltningsskolan och arméns jägarskola hade det lägsta antalet eller respektive 0·9, 1·4, 1·4 och 1·5.

Inom marinen redovisade flottan i övrigt (exkl. fartygen) det relativt största antalet sjukdagar bland manskap (4·6). Detta förhållande bör bedömas med hänsyn till att där medtagas icke blott sjukdomsfall bland deras egen personal utan även från fartygen avpolletterade. Dessa avpolletterade fall utgöra i stort sett de svårare och mest långvariga sjukdomsfallen å fartygen. Av denna anledning kunde istället fartygen formellt redovisa den lägsta sjukligheten eller 1·2 bland manskap och 0·5 bland övrig personal.

Inom flygvapnet förekom den högsta sjukledigheten vid Svea flygflottilj (3·0) och lägsta vid Hälsinge, Kalmar och Västgöta flygflottiljer (1·2, 1·3 och 1·4).

	Antal sjukdagar i medeltal per insjuknad		
	Manskap	Övrig personal	Summa
Armén	6·2	10·4	6·9
Marinen	7·1	10·5	8·1
Flygvapnet	6·7	7·5	7·0
Summa	6·4	9·6	7·1

De under året inträffade sjukdomsfallen varade i genomsnitt 7·1 dagar, kortare tid eller 6·4 dagar för manskap och längre eller 9·6 dagar för övrig personal. Medeltalet sjukdagar visar en ganska betydande nedgång från föregående år (7·7 dagar).

Slutligen kan nedanstående sammanställning lämnas över det relativa antalet sjukdagar vid truppen (inkl. hemmet), å militärsjukhus och å civilt sjukhus:

	Antal sjukdagar			Summa
	vid truppen	å militär- sjukhus	å civilt sjukhus	
<i>Manskap</i>	37·2	54·9	7·9	100·0
<i>Armén</i>	34·0	59·3	6·7	100·0
<i>Marinen</i>	42·8	45·0	12·2	100·0
<i>Flygvapnet</i>	48·1	43·0	8·9	100·0
<i>Övrig personal</i>	81·0	6·2	12·8	100·0
<i>Armén</i>	82·4	6·5	11·1	100·0
<i>Marinen</i>	78·0	5·7	16·3	100·0
<i>Flygvapnet</i>	80·1	6·2	13·7	100·0

Skillnaden mellan manskap och övrig personal är markant. Beträffande manskapet ha sålunda 37 % av sjukdagarna tillbragts vid truppen eller i hemmet mot 81 % för övrig personal. Motsvarande tal för år 1949 utgjorde 38 och 80 %.

Sjukdomar. Förekomsten av olika sjukdomar redovisas i tab. 2—4 (bilagan). Det bör påpekas, att vid sammanställandet av antalet fall av olika sjukdomar vid marinen en mindre dubbelräkning skett i den mån de från fartygen avpolletterade redovisats såväl å fartyget som å vederbörande örlogsstation under samma eller olika diagnos.

I följande tablå ges en fördelning av antalet nyinsjuknade under året på grupper av sjukdomar.

Vanligast förekommande voro andningsorganens sjukdomar, till vilka räknades 31·8 % av samtliga fall. Därefter kommo akuta infektionssjukdomar, matsmältningsorganens sjukdomar samt skador genom våld och olyckshändelse, omfattande 14·5, 19·8 och 13·5 % och sålunda tillsammans nära hälften av samtliga fall. På samtliga övriga grupper av sjukdomar kommo endast 20·4 %, bland manskap 21·3 % och bland övrig personal 16·8 %.

För manskap spelade akuta infektionssjukdomar och skador genom våld och olyckshändelse en större roll än för övrig personal, bland vilka i stället andningsorganens och matsmältningsorganens sjukdomar dominerade.

Det kan vara av intresse att sammanföra andningsorganens sjukdomar, vilka huvudsakligen utgöras av lufttröskatarr och andra sjukdomar av samma art (redovisade i tab. 3 i tabellbilagan som andra sjukdomar i andningsorganen), med halsfluss och inflammation i svalget. Det visar sig, att dessa sjukdomar svara för 45 % av alla sjukdomsfall. 44 % bland manskap och 52 % bland övrig personal. Föregående år kom 42 % på dessa sjukdomar.

	Manskap				Övrig personal				Tillhopa
	Armén	Marinen	Flygvapnet	Samtliga	Armén	Marinen	Flygvapnet	Samtliga	
Antal nyinsjuknade	57 141	11 271	9 570	77 982	11 533	4 444	5 764	22 041	100 223
Därav i % med									
Akuta infektionssjukdomar . .	14.2	19.6	20.2	15.7	8.9	11.0	12.3	10.3	14.5
Zooparasitära sjukdomar . . .	0.1	0.5	0.3	0.2	0.0	0.0	0.1	0.0	0.2
Kroniska infektionssjukdomar .	0.5	1.8	0.6	0.7	0.2	0.2	0.2	0.2	0.6
Ämnesomsätt.- o. blödsjukdom.	0.1	0.2	0.1	0.1	0.3	0.3	0.1	0.3	0.1
Sinnessjukdomar	0.8	2.3	0.6	1.0	0.4	0.4	0.3	0.4	0.9
Nervsystemets sjukdomar . . .	1.4	1.7	0.9	1.4	1.8	3.2	1.2	1.9	1.5
Ögonsjukdomar	0.5	0.6	0.4	0.5	0.5	0.4	0.5	0.5	0.5
Öronsjukdomar	1.4	2.1	1.2	1.4	0.5	0.4	0.4	0.5	1.2
Cirkulationsorganens sjukdomar	0.5	0.8	0.6	0.6	1.1	0.9	0.4	0.8	0.7
Andningsorganens sjukdomar .	31.7	20.7	25.7	29.3	47.3	30.7	35.1	40.7	31.8
Matsmältningsorganens sjukd.	17.0	22.9	24.3	18.8	16.3	32.3	31.0	23.4	19.8
Urin- o. könsorganens sjukdomar	0.9	1.6	0.8	1.0	1.4	1.9	1.8	1.6	1.1
Rörelseorg. o. bensystem. sjukd.	6.9	3.4	2.9	5.9	4.4	4.1	4.0	4.2	5.5
Hudsjukd. o. sjukd. i bindväven	3.3	3.7	3.7	3.4	2.4	1.7	1.5	2.0	3.1
Svulster	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.1	0.1
Skador genom våld o. olycks- händelse samt akuta förgiftn.	15.7	11.6	13.5	14.9	10.0	6.6	7.9	8.8	13.5
Sjukd. av annan el. obestämd art	0.3	0.2	0.1	0.2	0.5	—	0.5	0.4	0.3
Observationspatienter	4.6	6.2	4.0	4.8	3.9	5.7	2.5	3.9	4.6

Tab. 3 ger närmare upplysningar om förekomsten av olika sjukdomar. Där anges bl. a., att vaccinationsbesvär orsakade 1 631 sjukdomsfall, praktiskt taget samtliga bland manskap, röda hund 979 fall, tuberkulos 525 fall, lunginflammation 700 fall, tarmkatarr och mag-tarmkatarr 5 434 fall, muskelinflammation och muskelreumatism 792 fall, inflammation i senskida 1 289 fall, böld 1 361 fall, ledvrickning 3 403 fall, benbrott 780 fall, krossår 4 578 fall, sår av skarpt eller spetsigt vapen 1 090 fall, skottsår 118 fall och skavsår 498 fall. I övrigt hänvisas till tabellen.

En särskild redovisning över antalet fall av *smittsamma könssjukdomar* bland manskapet lämnas i *tab. 2* (bilagan). En del fall ha icke föranlett sjukskrivning och ingå därför ej i de uppgifter, som lämnas i *tab. 3*.

Bland fast anställt och värnpliktigt manskap förekommo 194 fall av dröppel, därav 190 vid armén, 211 vid marinen och 93 vid flygvapnet. Av de fast anställda, inalles 156, hade samtliga insjuknat under tjänstgöringen, varvid 84 smittats å förlägningsorten. Av de värnpliktiga, inalles 338, voro 6 sjuka vid inställelsen till tjänstgöring samt 176 smittade å förlägningsorten och 156 utom förlägningsorten under tjänstgöringstiden.

Av recidiverande syfilis förekommo 11 fall, varav 2 vid armén, 8 vid marinen och 1 vid flygvapnet. Av nyförvärvad syfilis redovisas 29 fall, varav 6 vid armén, 17 vid marinen och 6 vid flygvapnet. Av de fast anställda — inalles 8, vilka samtliga smittats utom förlägningsorten — hade alla utom 1 insjuknat under tjänstgöringstiden. Av de värnpliktiga, inalles 21 voro 10 sjuka vid inställelsen till tjänstgöring, medan de övriga 11 insjuknat under tjänstgöringstiden, därav 2 smittade å förlägningsorten.

Antalet *avlidna* vid försvaret redovisas i *tab. 5* (bilagan). Såsom angives i nedanstående tablå avledo 105 personer, varav 63 av manskap och 42 av övrig personal. Av dessa avlidna hade 59 varit sjukskrivna (se *tab. 1*).

	A n t a l a v l i d n a		
	Manskap	Övrig personal	Summa
Armén	28	20	48
Marinen	13	8	21
Flygvapnet	22	14	36
Summa	63	42	105

Våld och olyckshändelse utgjorde den viktigaste dödsorsaken bland manskap. Dit kunde räknas 49 av dödsfallen, varav 17 vid armén, 12 vid marinen och 20 vid flygvapnet. Förutom 16 omkomna vid flyghaverier märkas 1 fall av skottskada, 5 trafikolycka, 8 självmord och 11 drunkning. Av andra dödsorsaker förekommo bland manskap inalles 14 fall, bland vilka märkas 2 fall av tuberkulos.

Även bland övrig personal var våld och olyckshändelse den viktigaste gruppen med 18 fall. Bland dessa kommo främst 10 dödsfall vid flyghaveri. Av andra dödsorsaker märkas främst 7 fall av sjukdomar i cirkulationsorganen och 6 fall av svuister.

Sjukvård. I *tab. 6 a* och *6 b* (bilagan) redovisas omsättningen av militära och civila patienter å garnisonssjukhusen. Hela antalet under året nyintagna patienter uppgick till 18 122 mot 18 457 under föregående år. Antalet vård dagar för samtliga vårdade uppgick till 242 858 mot 260 360 föregående år. Av de intagna voro 14 535 civila med 197 999 vård dagar eller 81·5 % av samtliga vård dagar mot 82·0, 78·5, 70·0 och 43·8 % under åren 1949, 1948, 1946 och 1944. Vidare tillhörde av intaget manskap det största antalet eller 1 918 armén, medan 469 voro hänförliga till marinen och 110 till flygvapnet.

II. Armén.

(Berättelse avgiven av tf arméöverläkaren.)

A. Fältläkarkåren m. m.

Fältläkarkårens stat omfattar fr o m 1950 235 läkare, nämligen

- 1 arméöverläkare
- 7 fältläkare
- 40 regementsläkare
- 17 bataljonsläkare (Ca 27)
- 33 bataljonsläkare (Ca 25)
- 47 bataljonsläkare vid fältläkarkåren
- 15 extra bataljonsläkare
- 75 fältläkarstipendiater.

Över stat kvarstodo 1 fältläkare, 11 regementsläkare och 1 bataljonsläkare (Försvarets sjukvårdsstyrelse och garnisonssjukhus).

Fältläkarkårens reservstat omfattar 3 fältläkare och 3 regementsläkare.

Fältläkarkårens reserv utgjordes av 227 läkare, därav 7 fältläkare, 13 regementsläkare och 207 bataljonsläkare.

Vid 1950 års ingång voro 1 regementsläkarbeställning (I 19) samt 11 bataljonsläkarbeställningar (I 4, I 12, I 14, I 17, I 20, I 21, P 3, A 7, Ing 2, T 2 N, InfSS) vakanta.

Under året ha till civil tjänst övergått 1 fältläkare (I. milo), 4 regementsläkare (I 4, I 5, A 8, GSB) och två bataljonsläkare (I 7, A 5).

Under år 1950 har avlidit regementsläkaren vid GS Stockholm Nils Rahm.

Under året ha 1 fältläkarbeställning (I. milo) och 3 regementsläkarbeställningar (I 17, I 19, T 3) samt 6 bataljonsläkarbeställningar (I 14, I 21, A 1, A 6, Ing 3, T 3) kunnat återbesättas. Vid årets slut voro 1 regementsläkarbeställning (A 4) samt 16 bataljonsläkarbeställningar (I 4, I 7, I 8, I 12, I 17, I 19, P 3, A 5, A 7, A 8, Ing 2, T 1, T 2 N, T 3, T 4, InfSS) vakanta.

Smärgheterna att fylla de vakanta förbandsläkarbeställningarna ha under året ökat. Sålunda ha vakanta platser flera gånger ledigförklarats utan att någon sökande anmält sig.

Den centraliserade sjukvårdsutbildningen, som är förlagd till trängen, samt trängkårernas omorganisation, varigenom trängförbandets personalstyrka kommit att överstiga ett infanteriregementes, har avsevärt ökat arbetet för läkarna vid trängförbanden och krävt förstärkning med 1 läkare omkring $\frac{3}{4}$ av året. Det får därför anses skäligt, att ytterligare en läkarbefattning inrättas vid varje trängregemente.

Möjligheterna att träffa avtal med civila läkare ha ytterligare nedgått. Behovet för försvarsområdesstaberna att i fred erhålla tillgång på läkare fordrar särskild uppmärksamhet, i synnerhet med hänsyn till krigsförberedelsearbetet.

B. Utbildningsfrågor.

Läkarfältövning har icke anordnats under året. Ett antal läkare ha deltagit i underhållsfältövning.

I enlighet med 1948 års värnpliktskommittés förslag har soldat- och befälsutbildningen för värnpliktiga läkare och apotekare fr o m 1950 uppdelats på tre somrar mot tidigare två. Härigenom vinnes en bättre anpassning av militärutbildningen till studiegången.

Kanslersämbetet har utfärdat nya bestämmelser angående militärpoäng för vpl läkare, innebärande att maximalt 2 poäng erhålles för 3 månaders militärtjänstgöring av varje slag som påbörjats år 1950 eller senare.

I samband med att omarbetning av utbildningsbestämmelser för vpl läkare, tandläkare och apotekare påbörjats, har en kontaktkonferens ägt rum med representanter för nämnda studerande och militära myndigheter för diskussion av utbildningsfrågor.

Användningen i krig av värnpliktiga läkare, tandläkare och apotekare tillhörande besiktningsgrupp 4 bör närmare utredas. Dessa böra erhålla en efter denna användning avpassad värnpliktsutbildning.

Underhandlingar ha inletts med Kungl. Medicinalstyrelsen angående värnpliktiga röntgenteknikers utbildning, vilken avses ske i denna myndighets regi.

På förslag av de sakkunniga för bakteriologisk krigföring har under året utbildning försöksvis ägt rum av värnpliktiga studenter tillhörande besiktningsgrupp 4 och utvalda till bakteriologiska laboratoriebiträden. Härvid ha övriga värnpliktiga laboratoriebiträden erhållit samma utbildning.

Liksom under föregående år har som ett led i utbildningen av värnpliktiga i sjukvårdstjänst (utom vid trängtrupperna) ingått 5 veckors tjänstgöring vid civila lasarett, varunder de bl a bibringats färdighet i injektionsteknik. Erfarenheterna av denna tjänstgöring äro goda. Lasarettsläkarna ha framhållit att tiden för denna sjukhustjänstgöring borde ökas. I detta sammanhang må beaktas det behov av utbildning i transfusionsteknik, som uppstår i och med att transfusionsmateriel tillkommer vid lägre förband, vilket beräknas ske under år 1951.

Sjukvårdsutbildningen av sjukvårdsmän vid förbanden har givit gott resultat. Tiden, 4 veckor, torde behöva utökas något.

Vid vissa förband har befälet erhållit orientering om åtgärder till förebyggande av psykiska krigsskador. Önskvärt är att allt befäl bibringas utbildning häri.

C. Sjukvårdsmateriel.

Under året har transfusionsmateriel av svensk typ utprovats och fastställts och kommer under år 1951 att införas i utrustningen.

Frågan om materiel och teknik vid behandling av brännskador är under utredning.

Önskemål om förbättring av fältutrustningen i avseende på sjukvårdsmaterielen äro: förbättrad bårtyp som går att släpa samt ökad sjukvårdsutrustning för sjukvårdsmän, särskilt beträffande smärtstillning.

D. Hälso- och sjukvård vid armén.

Hälsotillståndet har på det hela taget varit gott under året. Olycksfallsfrekvensen synes icke ha varit hög.

Av hälsovårdsinspektionerna har framgått, att personalen vinnlagt sig om att hålla hälso- och sjukvården vid förbanden på en hög nivå. De brister som redovisats ha huvudsakligen berott på att erforderliga nybyggnader och förbättringar av kasernerna icke kommit till stånd. Därav har bl a orsakats överbeläggning av logement på flera håll. Särskilt har detta varit fallet vid Artilleriets skjutskolas förläggning i Villingsberg, där trångboddheten synes ha medfört en ökad sjuklighet bland manskapet.

Bestämmelserna rörande manskapets fritid ha på vissa håll medfört, att de värnpliktiga erhållit för litet vila och sömn. Detta har föranlett nya bestämmelser (go 1750/1951).

Det är nödvändigt att soldaten i krig tillhandahålles tvål kostnadsfritt såväl för toalett som för rakning. Det bör undersökas, om icke en tvålsort kan framställas, som lämpar sig för båda dessa ändamål och eventuellt även för tandborstning.

III. Marinen.

(Berättelse avgiven av marinöverläkaren.)

A. Marinläkarkåren.

Marinläkarkårens stat omfattade under år 1950 sammanlagt 97 läkare, nämligen

- 1 marinöverläkare
- 3 förste marinläkare
- 1 marinläkare av 1. graden, sjukhusläkare
- 16 marinläkare av 1. graden
- 1 ögonläkare
- 57 marinläkare av 2. graden
- 18 marinläkarstipendiater.

En förste marinläkarbeställning har nybesatts sedan föregående beställningshavaren erhållit sjukpension.

Av de i föregående årsberättelse såsom vakanta redovisade tre beställningarna som marinläkare av 1. graden ha ej heller under det gångna året lockat sökande. De sålunda kvarstående vakanserna ha medfört svåra olägenheter enär täta ombyten måst ske av för vakansernas fyllande ianspråktaga marinläkare av 2. graden och marinläkarstipendiater. Likaså medför obefintligheten av ögonläkarbeställning vid Sydkustens marindistrikt svåra olägenheter.

Sedan den hittillsvarande innehavaren av ögonläkarbefattningen vid Ostkustens marindistrikt erhållit begärt entledigande med 1949 års utgång har ny innehavare av befattningen förordnats från årets ingång.

Av tjänsterna såsom marinläkare av 2. graden voro vid årets utgång 56 besatta och 1 vakant. För marinläkarstipendiattjänsterna voro motsvarande siffror 12 och 6. Marinläkartjänsten var ledigförklarad under det att vakanserna bland stipendiattjänsterna — dels genom att de uppkommit först vid december månads ingång dels genom att bättre urval bland sökande beräknades kunna erhållas sedan fackutbildningskurs avhållits under början av året 1951 — tillsvidare ej ledigförklarats.

Sammanlagt 19 beställningar ha under året nybesatts. Marinläkarkurs har ej avhållits men planeras komma till stånd under år 1951.

Fackutbildningskurs har den 11 januari—den 28 februari genomgåts av 17 värnpliktiga läkare.

Marinläkarkårens reserv räknade vid 1951 års ingång 139 marinläkare och 1 marinläkarstipendiat, av vilka 56 tillhöra 1943 års reservorganisation.

B. Hälso- och sjukvårdsförhållanden vid marinen.

1. Sjukvårdspersonalen.

Fastställda utbildningskurser ha hållits för marinens sjukvårdspersonal av olika kategorier.

Extra sjuksköterskor, biträden och marinlottor ha måst anlitas under perioder med ökad sjuklighet och på grund av sjukdomsfall bland sjukvårdspersonalen.

2. De sanitära förhållandena i land.

Stockholms örlogsstation och varv. I en del byggnader ha sanitära förbättringar främst beträffande ventilationssystemen vidtagits. Arbeten för avloppsledningarnas anslutning till stadens nät ha fortskridit.

Karlskrona örlogsstation och varv. Förläggningslokalerna i avdelning Anckarstiernas äldre kasern äro ur hygienisk synpunkt icke godtagbara. Ombyggnad och modernisering av ifrågakvarande kasern bör av hygieniska skäl icke vidare anstå.

Den i föregående årsberättelser framförda kritiken mot marinens charkuteri- och korvfabrik understrykes åter. Fabrikens lokalfråga måste snarast lösas på ett ur hygienisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nybyggnad synes härvid erforderlig.

Göteborgs örlogsstation och varv. Behovet av större och modernare badinrättning kvarstår. Frånvaron av gymnastiklokal är anmärkningsvärd. Matinrättningen företer vissa brister såsom avsaknad av tvättställ, för litet antal kylrum (endast ett), särskilt avsalningsrum saknas, likaså särskilt rum för förvaring av sill. Golvet i matsalen, som är nylagt, är så illa doserat, att vattensamlingar uppstå här och var efter rengöring. I vissa expeditionslokaler inrymda i kasernbyggnaden är ventilations- och uppvärmningsanordningarna bristfälliga.

Vaxholms kustartilleriregemente. Kasernerna å Oscar-Fredriksborg befinna sig i gott skick. Vattenförsörjningen å Rindö är illa ordnad. Huvuddelen av vattenbehovet tillföres med vattenbåt från Stockholm. Vattnet i brunnarna vid Oscar-Fredriksborg är nämligen opålitligt och vattenledningsvattnet stundom mindre tjänligt. En ny badinrättning med simhall är nödvändig både för hygien och för personalens trivsel.

Karlskrona kustartilleriregemente. Mot kaserner och matinrättning vid huvudförläggningen vid Gräsvik finns intet att anmärka. Smärre hygieniska förbättringar ha utförts såväl vid huvudförläggningen som å ett flertal ytterförläggningar. I proviantförrådet å Aspö bad är ventilationen icke fullgod. Proviantförrådet å Kungsholms fort företer åtskilliga hygieniska brister vilka böra avhjälpas. Minverkstaden å Drottningsskär har tidigare företett stora brister, vilka emellertid i stort sett dels tillrättats dels snarast skola bli föremål för förbättring.

Gotlands kustartillerikår. De hygieniska förhållandena vid detta förband äro tillfredsställande. Badinrättningen har fungerat väl. Dess

kapacitet är så god att även den i orten boende civilbefolkningen beretts möjlighet att utnyttja densamma.

Älvsborgs kustartilleriregemente. Även vid detta förband kunna de hygieniska förhållandena betecknas som goda. Bad- och gymnasstiklokaler borde emellertid finnas inom förläggningen.

Härnösands kustartilleridetachment. De brister beträffande förlägningslokalerna samt badförhållandena som påtalats i föregående årsberättelse kvarstå alltjämt.

Sjökrigsskolan. De hygieniska förhållandena vid skolan äro utomordentligt goda. Dock kvarstå de olägenheter som äro förknippade med obefintliga badmöjligheter, se härom föregående årsberättelser.

Underofficersskolan. I exercishuset har avsaknaden av duschar framträtt åtminstone delvis förorsakad av den golvnedsnutsning som numera äger rum genom att lokalen nyttjas även som biograf. I övrigt äro även vid denna skola de hygieniska förhållandena goda men avsaknaden av badinrättning är även här kännbar.

Sjömansskolan. De hygieniska förhållandena äro här goda.

3. De sanitära förhållandena till sjöss.

Liksom förut ha ombord kommenderade läkare, där så erfordras och kunnat ske, handhaft sjukvården även å andra till samma förband hörande fartyg. Marinförvaltningen har vid lämpliga tillfällen och i mån av tillgång på medel fortsatt de hygieniska förbättringar i stridsfartygens inredning m. m. varom marinöverläkaren gjort framställning.

Av marinöverläkaren företagna inspektioner ävensom ombord kommenderade läkares berättelser ha givit vid handen följande:

Tre Kronor. I Lv-mäss 3 har vatten läckt in mellan takplåtarna och fukt från skotten konstaterats. I foto-hyttens mörkrum bör ett värmeelement tillkomma. Ventilationen lämnar en del övrigt att önska. Luftförskämning och höga temperaturer uppstå härigenom lätt särskilt vid förskämning under klart skepp. Flaggens expedition har särskilt varit utsatt för dessa olägenheter. Durkisoleringen i UO-hytterna på babordssidan av trossdäck är beträffande över varmvattencisternerna belägna hytter otillräcklig. Aktra dieselmotorn är genom det buller och den vibration den åstadkommer störande för innehavarna av angränsande hytter. Kylrummen sakna avlopp, varigenom vid avfrostning och fel på kylmaskineriet vatten kommit att kvarstå på durken. Kylskåpens hyllor borde även vara löstagbara. I skeppsköket böra handfat för personalen och pappershanddukar i ställ jämte korgar för förbrukade handdukar anskaffas.

Uppland och Öland. Ventilationsanordningarna i manskapsköket på Öland äro otillfredsställande. Ventilation i kylboxarna samt potatis- och lakegodskällarna saknas å båda jagarna. Kylboxarnas hyllor borde vara löstagbara.

Patricia. Kylrummen på detta fartyg äro ur funktion. Anledningen lär vara tvåfaldig, dels iråkat haveri, dels att de anses dyrbara i drift. Ingen av anledningarna är godtagbar.

Ä l v s n a b b e n. Brödet möglar lätt i brödrummet på grund av dålig ventilation.

N o r d e n s k j ö l d. Fuktighetsförhållandena i manskapsmässarna och särskilt hos högbåtsmännen, troligen beroende på läckage, som uppstått vid ombyggnaden av fartyget, ha här varit så framträdande, att rättelse snarast måste vidtagas för att undanröja nu rådande hälsovådliga förhållanden.

Ej heller under det gångna året ha bad kunnat beredas manskapet i erforderlig utsträckning. Anmärkningen gäller dock ej de nya kryssarna.

Behovet av ubåtsmoderfartyg förefinnes året runt.

Näringstillståndet hos det sjökommenderade manskapet samt utspisningsförhållandena i övrigt ha ej givit anledning till anmärkningar. Däremot har den personliga hygienens jämte ordning och renlighet ombord — detta ömdöme gäller särskilt de större fartygen med något undantag — givit vid handen att standarden småningom avsevärt nedgått. Av och till konstaterad dålig personlig hygien och hos åtskilliga bristande krav på goda sanitära förhållanden samt det försämrade allmänna hygieniska tillståndet i mässar, backlagsskåp, tvättrum och toaletter äro anmärkningsvärda och torde utgöra en parallellföreteelse till av ansvarskännande militärer konstaterad allmän försämring av disciplin och ordning. Företeelsen torde dock ej enbart vara tillfinnandes inom det militära. Fortsatta ansträngningar från ledningens sida att tillskapa allt bättre tekniska förutsättningar för en god hygien jämte ökad upplysning och uppfostran äro nödvändiga motåtgärder.

4. Sjukvårdslokalerna.

Någon förändring beträffande sjukstugan vid kustartilleriets förläggning i Härnösand har icke ägt rum. De i föregående årsberättelser omnämnda bristerna kvarstå alltså. Om- och tillbyggnad av sjukavdelningen synes — om den medicinska verksamheten skall kunna ske i enlighet med moderna medicinska principer — vara ofrånkomlig.

Önskemålet om en helt ny, modernt disponerad sjukavdelning å flottans värnpliktsskola kvarstår alltså. Eventuellt bör denna sjukavdelning förändras till enbart mottagningsavdelning och den slutna vården ombesörjas av kasern Anckarstiernas sjukavdelning som i så fall behöver utbyggas.

Det tidigare anmälda behovet av mathiss för flottans sjömansskolas sjukavdelning är ännu ej tillgodosett.

Vid marinens underofficersskola råder alltså samma ohållbara provisorium vilket sedan flera år påtalats. De härmed förenade olägenheterna äro betydande och borde föranleda snara åtgärder.

5. Sjukvårdsmaterielen.

Ökad utrustning har tillförts samtliga ubåtar. Andningsgunga m/Eve har tillförts ett antal av flottans enheter. Ersättningssats av sjukvårdsmateriel jämte läkemedel för kustartilleriförsvaret har fastställts.

Det å Tre Kronor för aktra förbandsplatsen upplåtna uppbörsrummet är fuktigt och därför olämpligt för sitt ändamål.

Stockholm den 23 april 1951.

Herbert Westermarck.

IV. Flygvapnet.

(Berättelse avgiven av flygöverläkaren.)

A. Läkare vid flygvapnet.

Antalet läkarbeställningar på flygvapnets stat är följande:

- 1 flygöverläkare
- 2 förste flygläkare
- 20 flygläkare av 1. graden
- 26 flygläkare av 2. graden
- På reservstat fanns en beställning såsom flygläkare av 1. graden.
- I flygvapnets reserv funnos vid årets slut sex flygläkare.

Under år 1950 har en flygläkare i reserven avlidit. Vid årets utgång voro samtliga läkarbefattningar besatta.

B. Hälso- och sjukvårdsförhållanden vid flygvapnet.

1. Sjukvårdslokalerna.

Sedan många år har en ombyggnad och samtidig restaurering av sjukhuset vid Västmanlands flygflottilj varit trängande. I det underdåniga förslag, som den särskilt tillkallade sakkunnige för utredning av frågor rörande försvarets truppförbandssjukhus den 17/6 1947 ingav, placerades nämnda ombyggnad ur angelägenhetssynpunkt i första gruppen. I avvaktan på eventuell ombyggnad har under ett flertal år inga nämnvärda reparations- eller förbättringsarbeten företagits. Sjukhuset befann sig därför i många avseenden i ett synnerligen otillfredsställande skick. Då medel hittills icke kunnat erhållas för ombyggnad, har det därför ansetts oundgängligen nödvändigt att åtminstone genomföra vissa reparationsarbeten, trots att det ur flera synpunkter varit mer önskvärt att genomföra hela arbetet i ett sammanhang. Medel har därför beviljats för de nödvändigaste reparationsarbetena och anmälan gjorts om ytterligare dylika arbeten, vilka äro av trängande natur.

2. Läkarundersökning av flygande personal.

Resultatet av läkarundersökningarna i samband med inryckningar till första flygutbildning av den för flygtjänstgöring såsom flygförare avsedda personalen finnes för åren 1949 och 1950 sammanställt i tabell 7.

År 1950 godkändes av de sålunda undersökta 79 % mot 76 % föregående år.

Under år 1950 har av i flygtjänst såsom flygförare varande personer, vilka undergått föreskriven läkarundersökning, 96,8 % godkänts för fortsatt full flygtjänstgöring och 1,3 % godkänts med viss inskränkning, under det att 1,9 % underkänts för fortsatt flygtjänstgöring.

3. Olycksfall i samband med flyghaverier.

De olycksfall i samband med flyghaverier, som ägt rum åren 1941—1950 återfinnas i tabell 8. Olycksfallen äro indelade i tre grupper nämligen olycksfall med dödlig utgång inom 90 dagar efter haveriet, svåra och lätta skador.

Under 1950 ha 18 haverier med dödlig utgång förekommit, varvid 25 personer omkommit.

Vid vart och ett av sju haverier ha två personer omkommit. Av dessa ha vid två tillfällen kollisioner i luften skett mellan flygplan, varvid sammanlagt fyra personer omkommit. Vid vart och ett av elva haverier har en person dödats.

Dessutom har vid flygning *utom tjänsten* ett haveri inträffat, varvid en person omkom.

Förutom ovan nämnda haverier har ett olycksfall med dödlig utgång inträffat, då ett flygplan under körning på marken kolliderade med och dödade en person på marken.

Svåra skador ha förekommit i tre fall. Av dessa ha dock samtliga före årets slut återgått i flygtjänstgöring.

Lättare skador i form av kontusioner och mjukdelsskador ha förekommit i tre fall.

4. Sjuktransportflygningar.

Under 1950 har flygvapnet disponerat fyra sjuktransportplan. Av dessa var ett typ Junkers, byggt 1935, ett av typ Beechcraft, byggt 1940 och två av typ Noorduyn Norseman, byggda år 1943. Ett av dessa senare har varit stationerat för tjänst vid Hägernäs, under det att de övriga tre ambulansplanen ha avsetts för sjuktransporter i Norrland.

Beträffande verkställda sjuktransportflygningar under 1950 hänvisas till tabell 9.

Stockholm den 4 juni 1951.

E. Westerberg.

Tab. 1. Sjukligheten bland

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Truppförband och förläggningsort		Under året insjuk-									
		Kvarligg. från 1949									
		Januari									
		Februari									
		Mars									
		April									
		Maj									
		Juni									
		Juli									
		Augusti									
Armén											
Manskap		357	5 762	6 917	3 052	2 095	2 315	7 023	3 838	4 020	
I. Milo.		65	1 227	1 299	555	432	537	1 349	838	598	
1	Norra skånska inf.reg. (Kristianstad)	6	129	109	33	35	27	129	65	64	
2	Södra " (Ystad)	10	242	291	93	61	57	242	110	156	
3	Kronobergs regemente (Växjö)	5	143	136	60	34	27	112	186	84	
4	Norra Smålands reg. (Eksjö)	9	156	206	91	52	54	183	113	65	
5	Skånska kavallerireg. (Ljungbyhed)	2	20	23	21	21	27	79	27	28	
6	Skånska pansarreg. (Hälsingborg)	9	44	54	27	19	44	42	42	41	
7	Wendes artillerireg. (Kristianstad)	2	46	69	55	12	18	38	23	21	
8	Smålands artillerireg. (Jönköping)	6	92	122	75	55	136	161	79	33	
9	Skånska luftvärnsreg. (Malmö)	7	103	68	37	39	21	60	57	23	
10	Göta ingenjörkår (Eksjö)	1	164	171	28	37	45	204	43	49	
11	Skånska trängkåren (Hässelholm)	8	88	50	35	67	81	99	93	34	
II. Milo.		33	806	1 018	375	138	94	1 040	411	567	
1	Jämtlands fältjägarreg. (Östersund)	5	182	293	41	12	27	297	110	140	
2	Hälsinge regemente (Gävle)	6	159	195	82	26	18	176	51	110	
3	Västernorrlands regemente (Sollefteå)	3	151	229	67	15	4	195	81	129	
4	Norrlands artillerireg. (Östersund)	7	137	88	29	10	4	152	39	61	
5	Sundsvalls luftvärnskår (Sundsvall)	3	42	104	19	33	9	60	29	24	
6	Norrlands trängkår (Sollefteå)	9	135	109	137	42	32	160	101	103	
III. Milo.		86	1 221	1 523	618	411	499	1 358	857	857	
1	Älvsborgs regemente (Borås)	12	153	144	49	93	47	276	66	139	
2	Hallands " (Halmstad)	6	221	278	50	19	54	161	102	133	
3	Bohusläns " (Uddevalla)	13	233	265	102	28	43	153	234	98	
4	Livregementets husarer (Skövde)	4	79	120	48	29	37	133	53	35	
5	Skaraborgs pansarregemente (Skövde)	11	176	230	110	103	132	298	196	182	
6	Göta artilleriregemente (Göteborg)	19	73	254	88	8	21	113	51	88	
7	Karlsborgs luftvärnsreg. (Karlsborg)	7	51	56	58	33	49	40	20	45	
8	Göteborgs " (Göteborg)	1	80	92	40	29	30	68	60	42	
9	Göta trängkår (Skövde)	10	136	59	71	67	84	116	75	95	
10	Andra intendenturkomp. (Karlsborg)	3	19	25	2	2	2	—	—	—	
IV. Milo.		110	1 283	1 577	956	715	818	1 665	1 030	956	
1	Svea livgarde (Stockholm)	12	210	428	232	130	122	229	108	116	
2	Livgrenadjärregementet (Linköping)	15	125	113	37	59	54	251	140	97	
3	Upplands regemente (Uppsala)	8	106	124	55	42	36	163	141	110	
4	Livregementet till häst (Stockholm)	7	39	34	45	26	67	35	48	31	
5	Göta pansarlivgarde (Enköping)	2	55	32	33	21	29	83	29	34	
6	Södermanlands pansarreg. (Strängnäs)	6	59	76	39	8	16	123	118	54	
7	Svea artillerireg. (Stockholm)	9	97	43	47	24	44	113	58	89	

försvarets personal år 1950.

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
n a d e									Kvarligt, till 1951	Antal sjukdagar				Antal sjukdagar per 100 tjänstgöringsdagar
September	Oktober	November	December	Summa	Avförda	Döda	Odragna till fortsatt krigstjänstg.	vid truppen		å militär-sjukhus	å civilt sjukhus	Summa		
6 102	5 790	5 764	4 106	57 141	53 743	2 273	840	18	267	120 268	209 916	23 880	354 064	3·0
1 217	1 052	1 200	782	11 151	10 539	416	157	3	36	21 446	39 187	6 359	66 992	2·9
176	103	135	137	1 148	1 096	33	16	—	3	2 199	2 642	589	5 423	1·8
295	186	276	107	2 126	2 052	49	19	—	6	4 226	5 896	1 847	11 969	3·4
153	142	181	92	1 305	1 280	23	2	—	—	1 418	6 701	537	8 656	3·6
185	197	170	129	1 610	1 582	12	11	—	5	4 987	4 964	403	10 354	4·0
32	43	40	24	387	352	23	8	—	4	572	1 444	274	2 290	1·9
66	51	61	54	554	549	—	—	—	5	642	3 369	346	4 357	2·9
74	43	38	38	477	390	51	30	—	6	1 540	2 584	362	4 486	2·7
87	93	115	80	1 134	1 108	15	11	—	—	1 145	4 079	305	5 529	2·6
23	73	70	46	627	565	34	22	1	5	1 445	1 640	596	3 681	2·9
85	87	93	47	1 054	921	103	28	2	—	1 857	3 172	198	5 227	3·7
41	34	71	28	729	644	73	10	—	2	1 415	2 696	909	5 020	2·4
811	767	760	544	7 364	7 075	204	69	—	16	13 769	27 771	3 344	44 884	3·2
211	265	190	161	1 934	1 852	46	20	—	6	4 288	7 326	669	12 283	4·2
149	104	141	93	1 310	1 305	4	—	—	1	2 199	5 329	692	8 220	2·9
251	128	107	61	1 421	1 329	64	27	—	1	4 444	5 117	439	10 000	3·6
70	60	144	68	869	837	19	10	—	3	839	2 905	343	4 087	2·3
36	29	41	28	457	408	42	6	—	1	347	1 577	416	2 340	1·5
94	181	137	133	1 373	1 334	29	6	—	4	1 652	5 517	785	7 954	3·6
1 262	1 471	1 302	909	12 374	11 726	443	146	5	54	27 824	36 564	4 263	68 651	3·4
144	113	207	102	1 545	1 437	67	34	—	7	3 269	4 605	613	8 487	3·0
239	332	191	123	1 909	1 827	62	16	1	3	4 731	3 978	566	9 275	3·7
190	325	244	132	2 060	1 973	61	15	1	10	1 678	8 405	1 266	11 349	4·0
112	157	97	44	948	879	42	25	1	1	1 600	3 060	244	4 904	2·9
227	192	183	134	2 174	2 116	43	7	—	8	5 202	4 220	379	9 801	3·3
130	119	100	79	1 143	1 041	69	18	—	15	2 514	4 303	476	7 293	3·6
42	56	60	46	563	560	1	—	—	2	2 150	2 068	50	4 268	2·2
71	96	115	164	888	865	16	4	1	2	3 044	2 567	298	5 909	4·4
107	81	105	85	1 091	975	82	27	1	6	3 570	2 994	364	6 928	3·7
—	—	—	—	53	53	—	—	—	—	66	364	7	437	4·0
1 393	1 282	1 419	1 163	14 367	13 286	644	324	7	106	35 211	54 680	4 388	94 279	2·6
140	159	173	128	2 187	2 047	87	37	—	16	3 408	11 138	309	14 855	3·7
92	162	248	185	1 578	1 462	88	14	—	14	4 554	5 224	778	10 556	3·6
197	140	152	103	1 377	1 230	68	71	—	8	2 940	5 173	501	8 614	3·5
38	56	72	65	563	491	43	24	—	5	1 801	2 203	17	4 021	2·5
62	47	64	41	532	504	11	12	1	4	1 027	2 088	204	3 319	1·9
123	105	104	109	940	907	14	16	—	3	1 947	3 099	523	5 569	2·4
222	72	65	57	940	831	82	21	—	6	2 014	3 249	182	5 445	2·9

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Kvarligg. från 1949								
Truppförband och förläggningssort			Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti
Under året insjuk-										
8 Östgöta luftvärnsreg. (Linköping) . . .	4	62	85	30	49	40	135	50	55	
9 Stockholms luftvärnsreg. (Stockholm) . . .	6	166	124	62	62	61	79	68	81	
10 Svea ingenjörkår (Stockholm)	13	97	67	66	92	71	129	67	50	
11 Signalregementet (Stockholm)	9	73	89	53	14	65	134	62	70	
12 Svea trängkår (Linköping)	16	47	73	56	34	43	81	84	57	
13 Inf. K S, A I S (Stockholm)	—	14	127	3	9	13	33	25	15	
14 Krigsskolan (Stockholm)	1	13	12	14	8	19	5	4	5	
15 Arméns underofficersskola (Uppsala) . . .	2	69	72	49	46	41	16	2	28	
16 Infanteriskjutskolan (Stockholm)	—	38	67	123	75	82	48	13	56	
17 Ridskolan (Strömsholm)	—	3	7	3	9	12	—	2	2	
18 Tygförvaltningsskolan (Stockholm) . . .	—	10	4	9	7	3	8	11	6	
<i>V. Milo.</i>	22	472	605	185	245	231	861	245	490	
1 Värmlands regemente (Karlstad)	4	101	102	27	16	43	203	63	77	
2 Livregementets grenadjärer (Örebro) . . .	10	172	200	65	37	43	301	53	136	
3 Dalregementet (Falun)	2	100	241	40	22	19	223	72	180	
4 Bergslagens art.reg. (Kristinehamn) . . .	4	73	53	45	7	28	79	21	38	
5 Göta trängkårkomp. (Nora)	2	26	9	1	4	2	11	8	21	
6 Artilleriskjutskolan (Villingsberg)	—	—	—	10	159	96	44	28	38	
<i>VI. Milo.</i>	32	623	792	328	129	106	587	350	477	
1 Norrbottens regemente (Boden)	11	148	158	57	17	20	151	86	121	
2 Västerbottens regemente (Umeå)	1	115	124	70	19	25	82	80	142	
3 Norrlands dragonregemente (Umeå)	7	89	158	67	34	23	99	34	51	
4 Norrbottens artillerikår (Boden)	1	36	46	13	5	5	21	41	29	
5 Bodens artilleriregemente (Boden)	2	49	46	18	9	3	55	30	36	
6 Luleå luftvärnskår (Luleå)	4	44	116	42	31	17	63	11	35	
7 Bodens ingenjörkår (Boden)	4	51	62	29	7	13	35	29	26	
8 Signalregementets komp. i Boden	1	29	19	8	1	—	24	20	20	
9 Arméns jägarskola (Kiruna)	1	62	63	24	6	—	57	19	17	
<i>VII. Milo.</i>	9	130	103	32	25	30	163	107	75	
1 Gotlands infanteriregemente (Visby) . . .	7	84	66	26	10	19	132	97	56	
2 Gotlands artilleriregemente (Visby) . . .	2	46	37	6	15	11	31	10	19	
Övrig personal.	265	1 206	1 212	915	620	777	890	525	679	
1 I. militärområdet	53	194	176	119	118	163	105	86	95	
2 II. ,	17	126	137	73	70	52	115	65	105	
3 III. ,	41	169	165	139	88	77	122	74	96	
4 IV. ,	86	468	499	382	230	328	334	189	233	
5 V. ,	26	115	112	88	39	66	112	39	49	
6 VI. ,	35	113	105	93	64	71	83	58	89	
7 VII. ,	7	21	18	21	11	20	19	14	12	

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
n a d e										Antalet sjukdagar				
Avförda										Antal sjukdagar per 100 tjänstgöringsdagar				
September	Oktober	November	December	Summa	Dugliga till fortsatt krigstjänstgöring	Tjänstgöring till fortsatt krigstjänstgöring	Tjänstgöring till fortsatt krigstjänstgöring	Tjänstgöring till fortsatt krigstjänstgöring	Tjänstgöring till fortsatt krigstjänstgöring	vid truppen	å militär-sjukhus	å civilt sjukhus	Summa	
65	70	94	66	805	703	61	33	1	7	1 070	2 717	183	3 970	1-7
72	91	94	64	1 030	919	55	49	—	7	4 009	2 565	175	6 749	3-6
119	111	92	84	1 058	962	71	11	—	14	2 875	4 055	95	7 025	2-9
70	66	58	63	826	791	20	5	3	7	1 930	3 096	158	5 184	2-6
128	96	115	99	929	888	13	14	—	14	2 962	5 045	392	8 899	2-7
9	7	14	14	283	270	12	1	—	—	1 356	562	45	1 963	1-8
11	13	12	18	135	135	—	—	—	—	369	473	99	941	1-8
9	35	36	45	450	450	—	—	—	—	698	1 100	67	1 865	0-9
24	35	7	7	575	537	19	16	2	1	1 682	2 465	114	4 261	1-4
2	3	—	1	44	44	—	—	—	—	253	93	39	385	2-9
10	14	19	14	115	115	—	—	—	—	316	335	7	658	1-5
736	641	492	266	5 494	5 343	100	30	3	18	9 766	23 835	2 333	35 934	3-4
152	154	125	60	1 127	1 096	21	4	1	5	1 208	6 417	715	8 340	2-9
215	248	156	84	1 720	1 694	14	5	2	5	3 129	7 033	568	10 730	4-9
232	160	135	72	1 499	1 479	1	11	—	8	3 129	7 272	508	10 909	3-9
69	51	50	46	564	500	58	6	—	—	892	1 948	200	3 040	2-0
11	15	26	4	140	137	2	1	—	—	542	381	217	1 140	2-2
56	13	—	—	444	437	4	3	—	—	866	784	125	1 775	2-5
468	461	476	401	5 230	4 795	309	96	—	30	10 737	21 370	2 361	34 468	2-7
134	126	131	104	1 264	1 180	53	23	—	8	2 024	5 423	59	7 506	2-8
45	60	104	115	982	958	20	3	—	1	3 062	3 768	817	7 647	3-5
53	64	58	23	790	686	78	23	—	3	1 320	2 144	370	8 834	2-9
23	22	23	14	279	255	17	6	—	1	1 006	1 510	201	2 717	3-5
42	34	14	19	357	348	3	1	—	5	953	2 003	9	2 965	2-0
29	77	43	28	540	460	42	35	—	3	968	1 632	615	3 215	3-1
67	22	52	51	448	438	3	—	—	7	939	2 126	35	3 100	2-4
24	21	27	18	212	202	6	3	—	1	199	1 053	63	1 315	3-3
21	35	24	29	358	268	87	2	—	1	266	1 711	192	2 169	1-4
215	116	115	41	1 161	979	157	18	—	7	1 515	6 509	832	8 856	2-3
171	81	63	31	843	697	122	17	—	7	909	4 416	584	5 909	2-1
44	35	52	10	318	282	35	1	—	—	606	2 093	248	2 947	2-7
1 005	1 007	1 314	1 418	11 833	11 459	—	—	15	359	101 226	7 972	13 617	122 815	3-2
149	175	211	192	1 836	1 790	—	—	—	46	15 924	1 652	2 820	20 396	2-9
126	146	185	253	1 470	1 437	—	—	3	30	10 798	663	1 424	12 885	2-9
162	135	189	208	1 665	1 614	—	—	1	50	15 123	726	2 205	18 054	2-9
333	339	462	481	4 364	4 213	—	—	5	146	38 190	3 073	3 820	45 089	3-7
101	88	116	111	1 062	1 008	—	—	4	50	8 298	696	1 334	10 328	2-9
121	99	125	156	1 212	1 182	—	—	2	28	10 728	697	1 711	13 136	3-2
13	25	26	17	224	215	—	—	—	9	2 165	459	303	2 927	2-7

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Under året insjuk-								
		Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September
Förband	Kvarligg. från 1949									
Marinen										
Manskap	79	1 026	1 352	1 123	805	1 099	731	709	850	1020
1 Flottans fartyg	11	108	179	208	131	246	111	119	177	128
2 Flottan i övrigt	57	375	530	294	358	347	282	311	251	274
3 Stockholm	34	124	130	124	114	109	119	93	93	133
4 Karlskrona	20	199	367	131	213	206	144	196	136	108
5 Göteborg	3	52	33	39	31	32	19	22	22	33
6 Kustartilleriet	7	435	515	529	213	256	276	195	344	567
7 Vaxholm	4	181	164	177	85	74	83	74	116	125
8 Karlskrona	2	84	108	150	47	93	27	50	76	128
9 Färösund	1	55	26	24	15	21	18	16	32	33
10 Älvsborg	—	90	134	128	42	63	136	51	109	266
11 Hemsö	—	25	83	50	24	5	12	4	11	15
12 Skolor	4	108	128	92	103	250	62	84	78	51
13 Sjökrigsskolan	1	17	33	17	3	3	7	26	14	15
14 Marinens underoff.skola	—	52	29	14	27	40	9	25	20	18
15 Flottans sjömansskola	3	39	66	61	73	207	46	33	44	18
Övrig personal.	95	443	458	435	301	343	254	173	263	355
1 Flottans fartyg	4	13	20	14	3	14	7	9	14	15
2 Flottan i övrigt	59	240	262	240	179	208	141	100	140	206
3 Kustartilleriet	26	160	137	146	92	93	87	54	87	118
4 Skolor	6	30	39	35	27	28	19	10	22	16
Flygvapnet										
Manskap	62	858	865	819	688	898	664	472	646	780
1 F 1. Västmanlands flygflottilj	8	87	90	92	65	135	55	24	43	62
2 F 2. Roslagens ,	4	33	23	24	23	16	14	7	13	25
3 F 3. Östgöta ,	—	30	31	25	26	37	27	20	18	11
4 F 4. Jämtlands ,	2	44	44	29	30	25	52	22	24	26
5 F 5. Krigsflygskolan	5	41	37	24	21	38	33	28	35	35
6 F 6. Västgöta flygflottilj . . .	3	33	27	14	26	17	24	13	14	21
7 F 7. Skaraborgs ,	2	28	34	39	30	55	30	17	26	89
8 F 8. Svea ,	4	80	86	54	53	76	55	40	61	60
9 F 9. Göta ,	3	57	51	42	26	41	39	16	45	41
10 F 10. Skånska ,	1	30	28	26	35	27	23	13	39	34
11 F 11. Södermanlands ,	4	71	70	76	56	79	41	46	50	65
12 F 12. Kalmar ,	1	47	53	86	74	51	30	20	31	46
13 F 13. Bråvalla ,	6	34	30	42	25	70	24	21	37	32
14 F 14. Hallands ,	1	14	29	33	28	29	15	10	21	26
15 F 15. Hälsinge ,	2	28	37	32	16	33	25	18	18	28
16 F 16. Upplands ,	7	62	65	66	51	58	58	53	58	65
17 F 17. Blekinge ,	—	61	40	32	26	38	32	24	51	42
18 F 18. Södertörns ,	5	54	46	52	56	39	24	24	21	39
19 F 21. Norrbottens flygbaskår .	4	24	44	31	21	34	63	56	41	33
Övrig personal	68	600	593	461	392	392	387	242	351	485

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
n a d e				Avförda				Kvarligg till 1951	Antal sjukdagar				Antal sjukdagar per 100 tjänst- göringsdagar
Oktober	November	December	Summa	Dagliga till fortsatt krigs- tjänstgöring	Tillf. odagliga till fortsatt krigstjänstg.	Odagliga till fort- satt krigstjänstg.	Döda		vid truppen	& militär- sjukhus	A civilt sjuk- hus	Summa	
906	937	634	11 271	9 836	937	369	10	119	34 303	36 028	9 808	80 139	2.9
183	178	117	1 896	1 653	219	—	—	24	4 274	4 260	644	9 178	1.2
370	422	251	4 122	3 437	343	269	1	72	16 884	14 652	6 536	38 072	4.6
139	127	129	1 468	1 180	145	106	—	37	4 741	6 347	1 569	12 657	4.7
208	275	103	2 306	1 973	171	137	1	24	9 618	7 208	3 926	20 752	4.7
23	20	19	348	284	27	26	—	11	2 525	1 097	1 041	4 663	4.1
229	211	200	3 977	3 473	373	100	9	22	10 685	12 139	2 045	24 860	2.9
132	123	138	1 476	1 281	148	35	1	11	3 810	4 400	261	8 471	3.9
48	28	16	857	742	79	33	—	3	1 868	2 622	966	5 456	1.9
4	23	3	271	267	2	—	—	2	768	1 054	229	2 051	2.5
37	28	30	1 114	929	140	31	8	6	3 011	2 811	312	6 134	3.0
8	9	13	259	254	4	1	—	—	1 228	1 243	277	2 748	4.5
124	126	66	1 276	1 273	2	—	—	1	2 460	4 986	583	8 029	2.4
11	24	7	178	178	—	—	—	—	413	653	6	1 072	2.0
30	38	20	322	320	2	—	—	—	688	1 212	29	1 929	1.6
83	64	39	776	775	—	—	—	1	1 359	3 121	548	5 028	3.3
370	470	484	4 444	4 264	12	—	8	160	36 238	2 639	7 593	46 470	3.4
8	18	13	152	137	12	—	1	2	722	205	120	1 047	0.5
218	273	300	2 566	2 446	—	—	5	115	22 408	1 459	5 358	29 225	4.7
110	145	134	1 389	1 353	—	—	2	34	10 861	794	1 845	13 500	3.2
34	34	37	337	328	—	—	—	9	2 247	181	270	2 698	2.2
1 025	907	886	9 570	9 191	226	78	5	70	31 016	27 761	5 757	64 534	2.0
80	84	118	943	876	43	13	1	10	2 594	4 588	264	7 446	2.6
23	25	21	251	229	13	4	—	5	1 024	867	41	1 932	2.0
32	35	26	318	315	—	1	—	2	772	977	220	1 969	1.7
34	26	31	389	383	1	—	1	4	1 688	1 320	339	3 347	2.6
49	59	51	456	436	13	6	—	1	657	1 763	414	2 834	1.9
39	17	21	269	247	9	7	1	5	928	839	175	1 942	1.4
60	51	35	496	489	2	—	1	4	2 280	1 053	492	3 825	2.0
81	93	64	807	758	44	5	—	—	2 851	1 686	28	4 565	3.0
54	52	78	545	537	5	1	—	2	1 787	798	468	3 053	1.8
20	28	28	332	323	4	4	—	2	1 277	1 211	239	2 727	1.6
128	67	75	828	822	—	—	—	6	2 446	1 991	726	5 163	2.4
31	29	18	517	517	—	—	—	—	1 661	1 298	291	3 250	1.3
48	43	30	442	416	7	14	—	5	1 641	608	480	2 729	2.5
33	42	43	324	318	—	2	—	4	1 333	1 601	192	3 126	1.9
41	46	37	361	347	12	—	—	2	786	1 139	141	2 066	1.2
126	70	59	798	737	45	11	—	5	1 760	1 976	447	4 183	2.2
26	50	29	451	438	6	4	—	3	2 783	1 151	167	4 101	2.3
91	62	75	588	564	14	3	—	7	1 537	1 579	454	3 570	2.2
29	28	47	455	440	8	3	1	3	1 211	1 316	179	2 706	2.0
558	619	616	5 764	5 654	1	—	3	106	34 610	2 649	5 928	43 187	3.3

Tab. 2. Smittsamma könssjukdomar bland manskap vid försvaret år 1950.

(En del fall ha icke föranlett sjukskrivning — jfr. tab. 3.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Sjukdom Försvargren	Fast anställt manskap			Värnpliktigt manskap					Tillhopa
	Sjuka (smittade) vid installeringen till tjänst- föring	Insjuknade under tjänst- göringstiden.		Summa	Sjuka (smittade) vid installeringen till tjänst- föring	Insjuknade under tjänst- göringstiden.		Summa	
		Smittade				Smittade			
		å utom				å utom			
		förläggings- orten				förläggings- orten			
Dröppel (Gonorrhoea)	—	84	72	156	6	176	156	338	494
Därav									
Armén	—	34	3	37	3	98	52	153	190
Marinen	—	30	52	82	—	56	73	129	211
Flygvapnet	—	20	17	37	3	22	31	56	93
Enkelt veneriskt sår (Ulcus molle)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Därav									
Armén	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Marinen	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Flygvapnet	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nyförvärvad syfilis (Syphilis recens)	1	—	7	8	10	2	9	21	29
Därav									
Armén	1	—	—	1	3	1	1	5	6
Marinen	—	—	4	4	4	1	8	13	17
Flygvapnet	—	—	3	3	3	—	—	3	6
Recidiverande syfilis (Sy- philis recidivans)	—	1	3	4	3	—	4	7	11
Därav									
Armén	—	1	1	2	—	—	—	—	2
Marinen	—	—	2	2	2	—	4	6	8
Flygvapnet	—	—	—	—	1	—	—	1	1

Tab. 3. Sjukdomar bland personal vid försvaret år 1950.

Anm. Tabellen avser under året nyttillkomna (ej från föregående år kvarliggande) sjukdomsfall.

Sjukdomar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Manskap				Övrig personal				Totalt	
	Ar- mén	Mari- nen	Flyg- vap- net	Sum- ma	Ar- mén	Mari- nen	Flyg- vap- net	Summa		
I. Bildningsfel, medfödda sjukdomar	4	17	7	28	—	—	1	1	29	
II. Akuta infektionssjukdomar	8 089	2 189	1 920	12 198	1 035	480	703	2 218	14 416	
1 Smittkoppor. Variola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 Vattenkoppor. Varicellæ	226	42	32	300	5	3	4	12	312	
3 Scharlakansfeber. Scarlatina	54	10	14	78	8	2	1	11	89	
4 Mässling. Morbilli	99	9	8	116	1	1	3	5	121	
5 Röda hund. Rubella	701	150	93	944	28	2	5	35	979	
6 Fläcktyfus. Typhus exanthematicus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7 Tarmtyfus. Febris typhoides	1	—	—	1	—	—	—	—	1	
8 Paratyfus. Paratyphus	—	—	—	—	1	—	—	1	1	
9 Asiatisk kolera. Cholera asiatica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 Inhemsk kolera. Cholera nostras	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11 Rödsot. Dysenteria	—	1	—	1	—	—	—	—	1	
12 Stelkramp. Tetanus	—	—	—	—	2	—	—	2	2	
13 Ros. Erysipelas	12	3	2	17	4	3	1	8	25	
14 Sept. lymfåder- och lymfkörtelinflammation. Lymphangitis et lymphadenitis sept.	113	18	16	147	20	4	7	31	178	
15 Blodförgiftning. Varfeber. Septicæmia. Pyæmia	19	9	—	28	4	—	—	4	32	
16 Ak. ledgångsreumatism. Rheumatismus articul. ac.	86	20	7	113	19	6	5	30	143	
17 Halsfluss. Angina tonsillaris	4 774	1 244	1 115	7 133	823	235	465	1 523	8 656	
18 Difteri. Diphtheria	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19 Påssjuka. Parotitis epidemica	315	38	25	378	23	23	11	57	435	
20 Kikhosta. Pertussis	—	—	—	—	—	1	—	1	1	
21 Influensa. Influenza epidemica	358	119	106	583	67	88	38	193	776	
22 Akut barnförlamning. Poliomyelitis anterior ac.	22	10	5	37	9	1	—	10	47	
23 Sömnssjuka. Encephalitis lethargica	2	5	—	7	—	2	—	2	9	
24 Epid. hjärnhinneinflamm. Mening. cerebrosp. epid.	—	—	—	—	1	—	—	1	1	
25 Undulantfeber. Febris undulans	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26 Denguefeber. Febris denguis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27 Dröppel. Gonorrhoea	106	188	38	332	2	—	6	8	340	
28 Enkelt vener. sår (med följdajukdomar). Ulcus molle	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29 Vaccinationsbesvär	1 094	206	329	1 629	2	—	—	2	1 631	
30 Feber av obeständ art. Febricula. Febris ephamera	65	78	5	148	8	106	2	116	264	
31 Andra akuta infektionssjukdomar. Aliæ infectiones	42	39	125	206	8	3	155	166	372	
III. Zooparasitära sjukdomar	81	54	32	167	3	1	4	8	175	
32 Trikinsjukdom. Trichinosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33 Masksjukdom. Helminthiasis	11	1	—	12	2	1	—	3	15	
34 Skabb. Scabies	63	53	10	126	1	—	4	5	131	
35 Andra zooparasitära sjukdomar	7	—	22	29	—	—	—	—	29	

1	Sjukdomar	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Manskap				Övrig personal				Totalt
		Ar- mén	Mari- nen	Flyg- vap- net	Sum- ma	Ar- mén	Mari- nen	Flyg- vap- net	Summa	
	IV. Kroniska infektionssjukdomar	288	197	53	538	18	10	10	38	576
36 a	Lungtuberkulos. Tuberculosis pulmonum	249	154	43	446	12	9	8	29	475
36 b-i	Tuberkulos i andra organ. Tuberculosis organorum aliorum	24	14	4	42	6	—	2	8	50
37 a	Nyförvärd syfilis. Syphilis recens	7	12	4	23	—	—	—	—	23
37 b	Recidiverande syfilis. Syphilis recidivans	3	12	1	16	—	—	—	—	16
38	Andra kroniska infektionssjukdomar	5	5	1	11	—	1	—	1	12
	V. Ämnesomsättnings- och blod- sjukdomar	48	18	9	75	38	14	5	57	132
39	Bleksot. Blodbrist. Anæmia.	9	2	4	15	9	3	3	15	30
40	Blodfläcksjuka. Morbus macul. Werlhofii. Purpura	—	1	—	1	—	—	—	—	1
41	Skörbjugg. Scorbutus	—	—	—	—	—	—	—	—	—
42	Blödaresjuka. Hæmophilia	—	—	—	—	—	—	—	—	—
43	Gikt. Arthritis vera s. urica	—	1	1	2	1	2	—	3	5
44	Sockersjuka. Diabetes mellitus	23	9	—	32	14	3	1	18	50
45	Basedows sjukdom. Morbus Basedowii	5	2	—	7	6	1	—	7	14
46	Andra ämnesomsättnings- och blodsjukdomar	11	3	4	18	8	5	1	14	32
	VI. Kroniska förgiftningssjukdomar	2	2	—	4	3	—	—	3	7
47	Kronisk alkoholförgiftning. Alcoholismus chron	2	2	—	4	3	—	—	3	7
48	Andra kroniska förgiftningssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—
49	VII. Sinnessjukdomar	451	259	58	768	45	18	18	81	849
	VIII. Nervsystemets sjukdomar	790	194	85	1069	211	137	68	416	1485
50	Nervinflammation. Neuritis. Polyneuritis	27	2	3	32	6	—	4	10	42
51	Nervsmärta. Neuralgia	224	15	11	250	71	15	5	91	341
52	Perifer förlamning. Paresis. Paralysis	11	2	5	18	3	—	—	3	21
53	Fallandesot. Epilepsia	35	14	5	54	—	—	—	—	54
54	Nervsvaghet. Neurasthenia	190	87	22	299	86	65	30	181	480
55	Ryggmärgsinflammation. Myelitis	37	—	—	37	4	—	—	4	41
56	Hjärnhinneinflammation. Meningitis cerebri	15	1	1	17	1	—	3	4	21
57	Hjärnblödning. Hæmorrhagia cerebri	1	—	—	1	3	2	1	6	7
58	Andra sjukdomar i nervsystemet	250	73	38	361	37	55	25	117	478
	IX. Ögonsjukdomar	300	61	36	397	56	19	29	104	501
59 a-c	Conjunctivitis catarrhalis, phlyctænnulosa, trachomatosa	158	39	18	215	32	6	15	53	268
60	Keratitis	13	5	—	18	—	3	3	6	24
61	Iritis	6	1	1	8	1	4	3	8	16
62	Panophtalmis	—	—	—	—	—	—	—	—	—
63	Refraktionsanomalier	5	—	1	6	—	—	—	—	6
64	Andra ögonsjukdomar	118	16	16	150	23	6	8	37	187
	X. Öronsjukdomar	770	235	112	1117	56	18	26	100	1217
65	Inflammation eller böld i hörselgången. Otitis ext. diffusa. Furunc. meatus auditorii	236	47	25	308	15	6	9	30	338

TAB. 3 (forts.). SJUKDOMAR BLAND PERSONAL VID FÖRSVARET ÅR 1950 31

Sjukdomar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Manskap				Övrig personal				Totalt	
	Ar-mén	Mari-nen	Flyg-vap-net	Sum-ma	Ar-mén	Mari-nen	Flyg-vap-net	Summa		
66 a Varig inflammation i mellanörat. Otitis media purulenta	146	17	23	186	13	3	5	21	207	
66 b-c Varig inflammation i mellanörat med komplik. åt omg. delar. Mastoiditis etc.	328	128	57	513	25	5	11	41	554	
67 Andra öronsjukdomar	60	43	7	110	3	4	1	8	118	
XI. Cirkulationsorganens sjukdomar	304	98	54	456	123	38	21	182	638	
68 Inflammation i hjärtsäcken. Pericarditis	2	1	—	3	2	—	—	2	5	
69 Inflammation i hjärtat. Myocarditis. Endocarditis	19	6	2	27	11	2	2	15	42	
70 Organiskt hjärtfel. Vitium organicum cordis	39	31	9	79	6	2	2	10	89	
71 Hjärtförstoring. Hypertrophia cordis	23	4	3	30	5	2	1	8	38	
72 Nervös hjärtsjukdom. Neurosis cordis	24	6	4	34	6	—	3	9	43	
73 Ak. svaghetsstillst. hos hjärtat. Insufficiencia cordis ac.	12	1	4	17	10	1	2	13	30	
74 Blodåderbräck. Varix	129	42	26	197	46	11	6	63	260	
75 Blodåderinflammation. Phlebitis. Periphlebitis	3	—	1	4	2	1	1	4	8	
76 Blodpropp. Thrombosis. Embolia	5	4	—	9	9	—	1	10	19	
77 Andra sjukdomar i cirkulationsorganen	45	3	5	56	26	19	3	48	104	
XII. Andningsorganens sjukdomar	17 982	2 320	2 440	22 742	5 481	1 321	1 998	8 800	31 542	
78 Sjukdomar i näsan och dess bihålor	808	208	115	1 131	211	125	72	408	1 539	
79 Strupkatarr. Laryngitis. Tracheitis	657	17	257	931	208	149	158	515	1 446	
80 Ödem i struphuvudet. Oedema laryngis, Oedema glottidis	6	20	—	26	188	2	—	190	216	
81 Akut och kronisk luftvägskatarr. Bronchitis acuta et chr.	10829	380	539	11 748	3 081	165	336	3 582	15 330	
82 Astma. Astma bronchiale	123	26	53	202	13	6	4	23	225	
83 Lungemfysem. Emphysema pulm.	1	1	—	2	—	—	—	—	2	
84 Lungblödning. Hæmorrhagia pulm.	3	—	—	3	—	—	—	—	3	
85 Katarral lunginflamm. Bronchopneum. Pneum. lob.	398	107	43	548	41	30	17	88	636	
86 Krupös lunginflamm. Pneumonia croup. s. lob.	26	14	1	41	12	9	2	23	64	
87 Lungsäcksinflammation. Pleuritis.	32	20	5	57	2	4	—	6	63	
88 Andra sjukdomar i andningsorganen	5 099	1 527	1 427	8 053	1 725	831	1 409	3 965	12 018	
XIII. Matsmältningsorganens sjukdomar	9 663	2 566	2 313	14 542	1 885	1 406	1 764	5 055	19 597	
89 Inflammation i mun och tunga. Stomatitis. Glossitis	90	7	14	111	20	—	4	24	135	
90 Inflammation i svalg, matstrupe. Pharyngit. Oesophagit.	4 685	1 434	1 004	7 123	620	808	819	2 247	9 370	
Magkatarr. Gastritis.										
91 a a. Akut. G. acuta	1 212	149	252	1 613	348	112	169	629	2 242	
91 b b. Kronisk. G. chronica	45	20	2	67	6	4	1	11	78	
92 Funktionell magsäckssjukdom. Neurosis ventriculi	1	—	1	2	6	—	4	10	12	
93 Magsår. Ulcus ventriculi. U. duodeni	325	119	46	490	109	59	48	216	706	
94 Utvidgning av magsäcken. Dilatatio ventriculi	45	—	—	45	—	—	—	—	45	
95 Mag-tarmkatarr. Gastro-enteritis	1 322	300	235	1 857	285	122	224	631	2 488	
96 Tarmkatarr. Enteritis	1 162	290	563	2 015	332	186	413	931	2 946	

1	Sjukdomar	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Manskap				Övrig personal				Totalt
		Ar- mén	Mari- nen	Flyg- vap- net	Sum- ma	Ar- mén	Mari- nen	Flyg- vap- net	Summa	
97	Blindtarmsinflammation. Appendicitis .	379	108	78	565	59	22	23	104	669
98	Tarmhinder. Tarmvred. Ileus. Volvulus. Invaginatio	4	2	1	7	4	—	—	4	11
99	Bräck. Hernia	158	52	28	238	10	14	8	32	270
100	Förstopning. Obstipatio	7	5	8	20	6	2	—	8	28
101	Inflammation kring ändtarm. Periprocti- titis. Fistula ani	7	2	4	13	1	2	1	4	17
102	Ändtarmspricka, -kontraktur. Fissura, contract. ani	14	2	3	19	5	6	5	16	35
103	Bukhinneinflammation. Peritonitis . .	2	—	1	3	—	—	—	—	3
104	Gulsot. Icterus catarrhalis	32	7	4	43	6	4	4	14	57
105	Gallsten. Cholelithiasis	8	7	2	17	34	18	7	59	76
106	Andrasjukdomar i matsmältningsorganen	165	62	67	294	34	47	34	115	409
XIV. Urin- och könsorganens sjuk- domar		505	179	79	763	159	84	104	347	1 110
107-	Njurinflammation, akut och kronisk.									
108	Nephritis acuta et chr.	72	31	14	117	10	9	3	22	139
109	Njursten. Lithiasis renalis	61	30	15	106	29	23	36	88	194
110	Aggviteurin. Albuminuria	160	29	3	192	10	2	3	15	207
111	Katarral inflammation i urinblåsan. Cy- stitis	63	14	12	89	22	16	9	47	136
112	Funktionell blåssjukdom. Neurosis vesicae urin. Enuresis noct.	17	10	1	28	—	—	1	1	29
113	Blåskörtelinflamm. Prostatitis. Abscessus prostatæ	8	5	1	14	—	4	2	6	20
114	Urinrörsförträngning. Stricture urethræ Förträngning av förhud. Phimosis. Para- phimosis	5	—	1	6	—	—	1	1	7
115	Testikelinflammation. Epididymitis. Or- chitis	17	24	3	44	2	—	—	2	46
116	Vattenbräck. Pungsvullnad. Hydrocele. Hæmatocele	30	15	11	56	3	3	2	8	64
117	Pungåderbräck. Varicocele	18	5	3	26	1	2	3	6	32
118	Hæmatocele	27	1	4	32	4	—	—	4	36
119	Andra sjukdomar i urin- och könsorganen	27	15	11	53	78	25	44	147	200
XV. Rörelseorganens och bensyste- mets sjukdomar		3 922	380	276	4 578	509	179	228	916	5 494
120	Muskelinflammation, akut och kronisk. Muskelreumatism. Myitis ac. et chr. Rheumatismus musc.	443	35	44	522	135	83	52	270	792
121	Inflammation i senskida. Tendovaginitis	1 215	19	20	1 254	24	1	10	35	1 289
122	Senknota Ganglion	37	3	5	45	2	3	6	11	56
123	Inflammation i slemhinn. Bursitis. Hy- groma	34	4	6	44	5	3	17	25	69
124	Falsk ledställning. Scoliosis. Genu val- gum. Pes varus etc.	51	10	8	69	3	1	1	5	74
125	Ledstyvhed. Ankylosis	53	14	3	70	4	6	3	13	83
126	Inflammation i ledgång. Synovitis. Arth- ritis	105	32	19	156	18	3	14	35	191
127	Kronisk ledgångsreumatism. Rheumatis- mus art. chr.	34	16	4	54	10	3	8	21	75
128	Ledmus. Mus artic. Corpus mobile in artic.	38	1	3	42	2	—	—	2	44
129	Ben- o. benmärgsinflammation. Osteitis. Osteomyelitis	13	2	1	16	16	—	2	18	34
130	Benhinneinflammation. Periostitis . .	66	8	2	76	9	5	—	14	90

TAB. 3 (forts.). SJUKDOMAR BLAND PERSONAL VID FÖRSVARET ÅR 1950. 33

1	Sjukdomar	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Manskap				Övrig personal				Totalt
		Ar- mén	Mari- nen	Flyg- vap- net	Sum- ma	Ar- mén	Mari- nen	Flyg- vap- net	Summa	
131	Fotödem. Oedema pedis	21	4	1	26	1	1	—	2	28
132	Marschsvult. Syndesmitis metatarsae	56	2	—	58	—	—	—	—	58
133	Ansträngningsperiostit. Periostitis tibiae ab exercit.	281	1	12	294	13	—	3	16	310
134	Andra sjukdomar i rörelseorganen och bensystemet	1 475	229	148	1 852	267	70	112	449	2 301
XVI. Hudsjukdomar och sjukdomar i bindväven		1 885	414	355	2 654	272	76	88	436	3 090
135	Erythema multiforme et nodosum . . .	7	—	2	9	11	—	1	12	21
136	Urticaria	80	19	17	116	23	3	7	33	149
137	Herpes zoster	24	6	12	42	6	1	6	13	55
138	Psoriasis	30	6	4	40	4	2	1	7	47
139	Eczema	273	98	49	420	55	18	11	84	504
140	Impetigo. Ecthyma	113	7	28	148	15	5	6	26	174
141	Favus	13	—	—	13	—	—	—	—	13
142	Herpes tonsurans, Sycoosis	3	—	—	3	—	—	—	—	3
143	Nagelträng. Unguis incarn.	155	28	35	218	12	4	5	21	239
144	Bindvävsinflammation. Bulnad. Phleg- mone. Abscessus	121	30	27	178	19	2	5	26	204
145	Böld. Furunculus. Carbunculus . . .	865	187	153	1 205	97	24	35	156	1 361
146	Rötsår. Ulcus	48	2	—	50	2	—	—	2	52
147	Brand. Gangræna	1	4	—	5	—	2	—	2	7
148	Andra sjukdomar i hud och bindväv .	152	27	28	207	28	15	11	54	261
149	XVII. Svulster	39	14	12	65	15	9	10	34	99
XVIII. Genom våld och olycks- händelse uppkomna skador samt akuta förgiftningar		8 921	1 300	1 280	11 501	1 154	289	450	1 893	13 394
150	Muskel-, senbristning, sensträckning . .	786	126	104	1 016	108	26	50	184	1 200
151	Ledvrickning	2 255	404	387	2 996	221	84	102	407	3 403
152	Luxation	146	24	23	193	19	4	7	30	223
153	Benbrott	414	137	77	628	86	30	36	152	780
154	Stöt och krossning. Krossår	3 398	253	377	4 028	379	52	119	550	4 578
155	Sår av skarpt eller spetsigt vapen . .	527	130	175	832	137	34	87	258	1 090
Skottsår.										
156 a	a. Enkelt. Skottsår i mjukdelar . .	87	5	5	97	10	—	—	10	107
156 b	b. Komplie. Skottfraktur	5	2	—	7	1	—	—	1	8
156 c	c. Inträngande	1	1	1	3	—	—	—	—	3
157	Skoskav, skavsår (skidbindning e. d.) .	417	29	31	477	10	4	7	21	498
158	Ridsår	4	—	—	4	2	—	—	2	6
Skada av förbränning eller explosion.										
159 a	1:a gradens förbränning	38	10	7	55	10	2	4	16	71
159 b,c	2:a och 3:e gradens förbränning . . .	40	9	6	55	30	5	5	40	95
160	Kylekada	24	2	2	28	8	—	—	8	36
161	Solstyg. Värmeslag	1	—	1	2	—	—	—	—	2
162	Akut förgiftning	69	15	12	96	9	1	8	18	114
163	Andra skador	705	152	121	978	122	46	25	193	1 171
164	Självmod. Självmodsförsök	4	1	1	6	2	1	—	3	9
165	Sjukdom av obestämd art	136	8	7	151	58	—	27	85	236
166	Observationspatienter	2 961	766	442	4 169	712	345	210	1 267	5 436
Summa		57 141	11 271	9 570	77 982	11 833	4 444	5 764	22 041	100 023

Tab. 4. Sjukdomar vid olika

Ann. Tabellen avser under året nytilkomna (e)

Förband	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	I	II. Akuta infektionssjukdomar									III. Zooparasitära sjukd.	
	Bildningsfel och medfödda sjukdomar	Scharlaksfeber. <i>Scarlatina</i>	Mässling. <i>Morbilli</i>	Röda hund. <i>Rubeola</i>	Illustuss. <i>Angina tonsillaris</i>	Påsljuka. <i>Parotitis epidemica</i>	Influensa. <i>Influenza epidemica</i>	Dröppel. <i>Gonorrhoea</i> (med följsjukdomar)	Vaccinationsbesvär	Andra akuta infektionssjukdomar	Skabb. <i>Scabies</i>	Andra zooparasitära sjukdomar
Manskap	4	54	99	701	4 774	315	358	106	1094	588	63	18
I. Militärområdet	—	10	16	48	895	26	17	11	185	123	9	1
1. Norra skånska infanterireg.	—	3	9	—	65	—	—	3	14	26	3	—
2. Södra „	—	—	—	1	108	1	3	3	8	18	2	—
3. Kronobergs regemente . . .	—	4	—	16	114	10	4	—	36	12	1	—
4. Norra Smålands reg.	—	—	—	1	122	2	—	1	16	15	—	—
5. Skånska kavallerireg.	—	—	—	—	24	1	3	—	8	1	—	—
6. Skånska pansarreg.	—	—	—	19	78	—	—	2	11	3	—	—
7. Wendes artilleriregemente . .	—	—	—	—	31	1	5	—	5	4	—	—
8. Smålands artillerireg.	—	—	1	2	185	9	—	1	35	12	3	—
9. Skånska luftvärnskåren	—	—	—	—	54	—	2	—	8	4	—	—
10. Göta ingenjörkår	—	1	2	—	90	1	—	—	27	23	—	1
11. Skånska trängkåren	—	2	4	9	24	1	—	1	17	5	—	—
II. Militärområdet	—	11	3	136	831	55	21	24	212	62	16	—
1. Jämtlands fältjägarreg.	—	3	—	27	426	25	—	—	114	5	1	—
2. Hälsinge regemente	—	2	3	39	81	15	—	5	15	21	2	—
3. Västernorrlands regemente . .	—	—	—	28	123	10	—	6	32	11	2	—
4. Norrlands artillerireg.	—	2	—	29	65	3	1	6	33	10	5	—
5. Sundsvalls luftvärnskår	—	1	—	9	44	—	10	2	9	5	—	—
6. Norrlands trängkår	—	3	—	4	92	2	10	5	9	10	6	—
III. Militärområdet	—	7	22	43	844	52	26	16	254	117	7	2
1. Älvsborgs regemente	—	2	2	—	175	9	—	—	52	22	2	—
2. Hallands „	—	1	15	—	60	—	1	2	24	11	1	—
3. Bohusläns „	—	—	—	—	133	3	12	6	21	27	2	1
4. Livregementets husarer	—	2	—	16	24	6	—	—	9	13	—	—
5. Skaraborgs pansarreg.	—	1	4	8	150	1	3	5	71	8	—	—
6. Göta artilleriregemente	—	—	—	4	96	30	—	1	22	19	—	1
7. Karlsborgs luftvärnsreg.	—	1	—	—	48	—	6	—	13	—	—	—
8. Göteborgs luftvärnsreg.	—	—	—	—	25	—	—	—	15	3	2	—
9. Göta trängkår	—	—	1	15	123	3	4	2	26	14	—	—
10. Andra intendenturkomp.	—	—	—	—	10	—	—	—	1	—	—	—
IV. Militärområdet	1	8	15	215	1 250	91	114	31	251	184	19	7
1. Svea livgarde	—	—	4	16	82	16	5	8	40	12	4	—
2. Livgrenadjärregementet	—	—	1	70	75	29	43	2	38	20	—	—
3. Upplands regemente	—	2	—	20	109	2	—	—	19	34	—	4
4. Livregementet till häst	—	—	—	3	39	—	6	4	20	9	4	—
5. Göta pansarlivgarde	—	1	—	13	55	—	7	—	11	4	—	—
6. Södermanlands pansarreg. . . .	—	2	—	33	97	—	—	—	13	3	—	—

förband inom försvaret år 1950.

från föregående år kvarliggande) sjukdomsfall.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
IV. Kroniska infektionssjukd.			V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII. Andningsorganens sjukd.			XIII. Matsmält- ningsorgan. sjukd.		
Lungtuberkulos. <i>Tuber- culosis pulmonum</i>	Tuberkulos i andra organ. <i>Tuberculosis organ. aliorum</i>	Andra kroniska infek- tionsjukdomar	Ämnesomsättnings- och blodsjukdomar	Kron. förgiftningssjukd.	Sinnessjukdomar	Nervsystemets sjukdomar	Ögonsjukdomar	Öronsjukdomar	Cirkulationsorganens sjukdomar	Kat. lunginflamm. <i>Broncho- pneumonia. Pneum. lobul.</i>	Kruppös lunginflammation. <i>Pneumonia cruposa sive lob.</i>	Andra sjukdomar i andningsorganen	Blindtarminflammation. <i>Appendicitis</i>	Bräck. <i>Hernia.</i>	Andra sjukdomar i mat- smältningsorganen
249	24	15	48	2	451	790	300	770	304	398	26	17 558	379	158	9 126
57	6	3	7	1	65	164	121	240	66	113	4	3 197	73	31	1 890
4	—	—	—	1	3	7	7	17	7	33	2	288	8	6	124
5	1	1	1	—	8	55	77	116	10	3	—	565	4	10	228
2	—	—	—	—	4	1	9	12	1	1	—	317	1	4	462
—	—	—	—	—	—	69	1	19	6	25	—	665	12	4	189
2	—	—	—	—	3	1	1	6	4	1	—	168	3	—	43
1	—	—	—	—	—	—	7	13	4	3	—	198	4	—	29
13	—	—	—	—	11	12	1	8	4	—	—	15	6	2	152
—	—	—	—	—	7	4	3	18	4	23	—	421	10	—	92
4	—	—	—	—	4	2	4	16	7	8	1	169	3	—	90
15	2	2	—	—	18	2	6	12	11	6	—	348	8	2	93
11	3	—	1	—	7	11	5	3	8	10	1	43	14	3	388
19	3	—	3	1	21	124	34	101	34	47	7	2 895	40	24	582
10	—	—	—	—	1	7	17	24	8	15	—	713	10	3	73
1	1	—	—	1	7	13	2	29	6	10	4	428	8	4	167
1	—	—	—	—	1	60	4	18	6	6	—	328	6	5	128
3	—	—	—	—	5	15	1	12	4	2	3	454	8	7	66
4	2	—	—	—	7	5	2	6	8	3	—	167	4	3	40
—	—	—	—	—	—	24	8	12	2	11	—	805	4	2	108
41	2	6	17	—	140	115	55	108	58	65	6	2 655	70	38	2 915
5	—	1	5	—	15	25	3	9	2	6	—	513	16	10	132
4	1	—	4	—	10	15	4	13	11	3	—	107	6	5	842
1	—	—	1	—	21	5	6	24	10	6	—	351	10	4	482
9	1	—	1	—	13	13	3	18	5	12	—	43	8	3	401
4	—	2	—	—	12	4	7	11	7	14	—	545	6	6	395
6	—	—	2	—	31	17	16	4	5	10	—	456	3	3	85
—	—	—	—	—	—	5	2	8	4	2	—	206	10	1	62
—	—	—	—	—	18	12	10	3	8	—	6	389	4	3	146
12	—	—	2	—	20	19	3	18	6	12	—	31	7	3	366
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	14	—	—	4
81	8	3	12	—	120	238	54	183	78	85	4	5 174	109	37	1 680
11	—	—	—	—	2	38	4	22	8	4	—	1 089	10	6	139
3	—	—	1	—	1	17	6	23	8	4	—	635	5	4	131
5	2	—	—	—	38	32	4	31	11	3	—	465	19	2	70
—	—	—	—	—	3	7	1	6	1	—	4	254	4	—	33
—	—	—	—	—	7	2	3	9	6	4	—	177	1	2	74
1	—	1	1	—	5	24	2	16	2	6	—	406	10	3	76

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	I	II. Akuta infektionssjukdomar									III. Zooparasitära sjukd.		
Förband	Bildningsfel och medfödda sjukdomar	Scharlaksfeber. <i>Scarlatina</i>	Mässling. <i>Morbilli</i>	Röda hund. <i>Rubeola</i> .	Angina tonsillaris	Halsfluss. <i>epidemic</i>	Pålsjuka. <i>Parotitis</i>	Inflyensa. <i>epidemic</i>	Dröppel. <i>Gonorrhoea</i> (med följsjukdomar)	Vaccinationsbesvär	Andra akuta infektionssjukdomar	Skabb. <i>Scabies</i> .	Andra zooparasitära sjukdomar
7 Svea artilleriregemente . . .	—	3	1	3	23	1	—	—	4	18	5	—	—
8 Östgöta luftvärnsreg. . .	—	—	1	13	97	—	47	—	—	18	11	1	—
9 Stockholms . . .	—	—	—	—	61	—	—	—	5	20	13	2	1
10 Svea ingenjörkår . . .	—	—	1	—	203	5	—	—	2	14	8	1	—
11 Signalregementet . . .	—	—	—	—	74	4	—	—	2	12	21	6	1
12 Svea trängkår . . .	—	—	1	19	82	6	4	—	1	16	3	—	1
13 Infanteriets kadettskola . . .	—	—	—	4	8	—	2	—	2	—	—	—	—
14 Krigsskolan . . .	—	—	1	—	9	—	—	—	—	—	2	—	—
15 Arméns underofficersskola . . .	—	1	—	5	45	4	—	—	1	—	2	—	—
16 Infanteriskjutskolan . . .	—	—	5	16	163	24	—	—	—	12	20	—	—
17 Ridskolan . . .	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	13	—	—
18 Tygskolan . . .	—	—	—	—	22	—	—	—	—	—	4	1	—
V. Militärområdet	—	16	27	141	487	12	171	11	95	54	2	1	—
1 Värmlands regemente . . .	—	—	1	45	108	1	—	—	2	20	22	—	—
2 Livregementets grenadjärer . . .	—	—	1	39	134	—	163	—	—	33	11	1	—
3 Dalregementet . . .	—	1	25	23	113	10	—	—	1	4	9	—	1
4 Bergslagens art.-reg. . .	—	—	—	27	12	—	—	—	1	38	9	1	—
5 Göta trängkårkomp. i Nora . . .	—	15	—	2	14	1	8	—	2	—	—	—	—
6 Art.skjutskolan Villingsberg . . .	—	—	—	5	106	—	—	—	5	—	3	—	—
VI. Militärområdet	3	2	9	61	385	75	9	9	65	28	7	7	—
1 Norrbottens regemente . . .	—	1	4	—	54	3	—	—	3	20	10	1	4
2 Västerbottens regemente . . .	—	1	1	31	109	55	—	—	—	1	—	1	—
3 Norrlands dragonregemente . . .	—	—	—	24	52	10	—	—	4	2	5	1	1
4 Norrbottens artillerikår . . .	3	—	4	—	5	2	—	—	—	1	3	—	—
5 Bodens artilleriregemente . . .	—	—	—	—	59	3	—	—	2	6	1	—	—
6 Luleå luftvärnskår . . .	—	—	—	—	34	—	2	—	—	5	3	4	1
7 Bodens ingenjörkår . . .	—	—	—	4	27	—	7	—	—	3	3	—	1
8 Signalreg.komp. i Boden . . .	—	—	—	—	6	—	—	—	—	7	2	—	—
9 Arméns jägarskola . . .	—	—	—	2	39	2	—	—	—	20	1	—	—
VII. Militärområdet	—	—	7	57	82	4	—	4	32	20	3	—	—
1 Gotlands infanteriregemente . . .	—	—	6	36	61	1	—	—	2	26	16	—	—
2 Gotlands artillerireg.	—	—	1	21	21	3	—	—	2	6	4	3	—
Marinen	17	10	9	150	1 244	38	119	188	206	225	53	1	—
1 Flottans fartyg . . .	—	3	—	3	311	4	53	67	—	24	7	—	—
2 Flottan i övrigt . . .	17	2	—	24	381	18	5	90	85	46	30	—	—
3 Stockholm . . .	15	—	—	4	89	15	—	77	6	24	21	—	—
4 Karlskrona . . .	2	2	—	20	270	3	—	12	77	19	9	—	—
5 Göteborg . . .	—	—	—	—	22	—	5	1	2	3	—	—	—
6 Kustartilleriet . . .	—	3	9	49	399	13	60	13	102	130	11	—	—
7 Vaxholm . . .	—	1	3	30	141	2	47	5	53	24	—	—	—
8 Karlskrona . . .	—	2	1	3	86	6	1	1	19	8	—	—	—

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28		
IV. Kroniska infektionssjukd.			V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII. Andningsorganens sjukd.			XIII. Matsmält-ningsorgan. sjukd.				
Lungtuberkulos. <i>Tuber-culosis pulmonum</i>			Andra kroniska infek-tionsjukdomar	Ämnesomsättnings- och blodsjukdomar	Kron. förgiftningsjukd.	Slinessjukdomar	Nervsystemets sjukdomar	Ögonsjukdomar	Öronsjukdomar	Cirkulationsorganens sjukdomar.	Kat. lunginflamm. <i>Broncho-pneumonia. Pneum. lobul.</i>	Krupös lunginflammation. <i>Pneumonia erysipale lob.</i>	Andra sjukdomar i andningsorganen	Blindtarmsinflammation. <i>Appendicitis</i>	Bräck. <i>Hernia.</i>	Andra sjukdomar i mat-smält-ningsorganen	
21	3	—	—	—	21	6	6	9	4	3	—	17	8	3	419	7	
11	—	1	4	—	22	6	3	11	1	4	—	324	6	2	82	8	
17	2	—	3	—	5	39	10	18	10	10	—	284	7	4	118	9	
1	—	1	—	—	—	29	2	5	5	11	—	383	10	2	63	10	
5	—	—	—	—	4	4	3	6	6	4	—	367	8	5	95	11	
1	—	—	—	—	3	8	4	11	2	4	—	325	14	1	106	12	
—	1	—	—	—	—	8	—	4	—	3	—	69	—	1	142	13	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	63	2	—	9	14	
1	—	—	—	—	—	15	3	1	—	1	—	192	4	—	77	15	
4	—	—	2	—	9	—	3	9	10	21	—	89	1	2	34	16	
—	—	—	—	—	—	2	—	2	2	2	—	4	—	—	2	17	
—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	31	—	—	19	18	
15	—	1	2	—	23	71	10	55	14	54	3	1 786	32	13	863		
3	—	—	—	—	2	12	2	16	7	22	—	283	3	—	275	1	
1	—	—	—	—	4	5	2	16	1	11	—	536	3	3	135	2	
—	—	—	—	—	—	51	—	15	2	12	—	686	14	8	156	3	
11	—	1	1	—	13	3	—	4	3	7	2	231	4	1	36	4	
—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	47	4	1	11	5	
—	—	—	1	—	4	—	—	2	1	2	—	3	4	—	250	6	
21	3	—	7	—	49	61	23	60	41	21	—	1 464	41	8	1 046		
1	—	—	—	—	3	32	14	19	2	8	—	363	10	4	208	1	
—	—	—	—	—	6	6	2	11	3	3	—	282	6	1	131	2	
6	2	—	—	—	25	3	1	14	8	5	—	26	5	2	337	3	
7	1	—	3	—	15	1	—	3	3	—	—	134	—	—	4	4	
—	—	—	—	—	—	2	2	2	—	—	—	173	4	1	48	5	
6	—	—	1	—	6	14	2	6	22	—	—	224	5	—	86	6	
—	—	—	2	—	—	1	1	4	1	1	—	45	4	—	175	7	
—	—	—	—	—	—	2	—	1	1	4	—	72	1	—	29	8	
1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	145	6	—	28	9	
15	2	2	—	—	33	17	3	23	13	13	2	387	14	7	141		
12	—	1	—	—	27	13	3	22	11	12	—	281	12	3	102	1	
3	2	1	—	—	6	4	—	1	2	1	2	106	2	4	39	2	
154	14	29	18	2	259	194	61	235	98	107	14	2 199	108	52	2 406		
3	—	7	1	—	16	34	9	39	10	10	3	284	24	7	336	1	
100	13	16	9	1	181	85	30	103	65	43	6	761	55	27	935	2	
62	3	7	3	—	88	28	12	20	25	6	1	226	25	10	376	3	
26	9	8	6	1	89	25	11	77	33	37	5	465	24	13	501	4	
12	1	1	—	—	4	32	7	6	7	—	—	70	6	4	58	5	
51	1	4	8	—	61	66	17	70	18	39	5	774	19	15	959	6	
39	—	4	6	—	44	33	8	35	9	12	3	103	5	11	431	7	
11	—	—	2	—	17	9	6	19	7	14	—	90	4	1	274	8	

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
		II. Akuta infektionssjukdomar										III. Zooparasitära sjukd.			
Förband		I	Blidningsfel och medfödda sjukdomar	Scharlakansfeber. <i>Scarlatina</i>	Mässling. <i>Morbilli</i>	Röda hund. <i>Rubeola</i>	<i>Angina tonsillaris</i>	Halsfluss.	Påsejuka. <i>Parotitis epidemica</i>	Inflyensa. <i>Influenza epidemica</i>	Dröppel. <i>Gonorrhoea</i> (med följsjukdomar)	Vaccinationsbesvär	Andra akuta infektionssjukdomar	Skabb. <i>Scabies</i>	Andra zooparasitära sjukdomar
9	Färösund	—	—	5	16	24	—	5	—	6	85	2	—		
10	Älvsborg	—	—	—	—	114	4	—	6	10	9	—	—		
11	Hemsö	—	—	—	—	34	1	7	1	14	4	9	—		
12	Skolor	—	2	—	74	153	3	1	18	19	25	5	1		
13	Sjökrigsskolan	—	—	—	—	14	—	1	—	6	1	—	—		
14	Marinens underoff.skola	—	—	—	6	55	1	—	18	—	6	1	—		
15	Flottans sjömansskola	—	2	—	68	84	2	—	—	13	18	4	1		
Flygvapnet		7	14	8	93	1115	25	106	38	329	192	10	22		
1	F 1. Västmanlands flygfl.	—	2	—	8	94	1	73	3	30	14	—	—		
2	F 2. Roslagens	—	—	—	—	28	—	—	1	10	1	—	—		
3	F 3. Östgöta	—	6	7	10	17	—	7	—	22	110	—	—		
4	F 4. Jämtlands	—	—	—	16	39	—	4	—	24	1	—	—		
5	F 5. Krigsflygskolan	1	—	—	—	193	4	5	1	9	2	2	—		
6	F 6. Västgöta flygflottilj	—	—	—	—	23	1	3	2	13	7	—	—		
7	F 7. Skaraborgs	—	—	1	—	53	—	6	—	—	11	—	—		
8	F 8. Svea	1	—	—	—	31	—	—	2	13	4	—	—		
9	F 9. Göta	—	—	—	1	85	1	1	7	19	11	—	—		
10	F 10. Skånska	2	1	—	—	72	—	—	—	5	4	—	—		
11	F 11. Södermanl.	1	1	—	2	78	2	2	1	33	5	—	—		
12	F 12. Kalmar	—	—	—	—	71	—	—	1	18	2	—	15		
13	F 13. Bråvalla	—	—	—	—	35	—	—	1	12	2	1	—		
14	F 14. Hallands	—	—	—	—	34	—	4	—	19	—	—	—		
15	F 15. Hälsinge	—	1	—	—	31	14	—	6	20	6	—	7		
16	F 16. Upplands	2	1	—	34	98	—	—	—	24	5	1	—		
17	F 17. Blekinge	—	—	—	—	30	—	—	4	25	2	—	—		
18	F 18. Södertörns	—	1	—	—	52	—	—	7	18	3	4	—		
19	F 21. Norrbottens flygbask.	—	1	—	22	51	2	1	2	15	2	2	—		
Övrig personal		1	11	5	35	1523	57	193	8	2	384	5	3		
Armén		—	8	1	28	823	23	67	2	2	81	1	2		
1	I. Milo	—	4	—	1	98	4	12	—	—	16	—	—		
2	II.	—	3	1	6	215	2	24	—	—	7	—	1		
3	III.	—	—	—	2	86	2	10	1	—	9	—	—		
4	IV.	—	1	—	9	264	11	12	1	2	32	1	—		
5	V.	—	—	—	2	69	1	6	—	—	7	—	—		
6	VI.	—	—	—	5	77	1	3	—	—	9	—	1		
7	VII.	—	—	—	3	14	2	—	—	—	1	—	—		
Marinen		—	2	1	2	235	23	88	—	—	129	—	1		
1	Flottans fartyg	—	—	—	—	22	—	7	—	—	1	—	—		
2	Flottan i övrigt	—	1	1	—	110	1	14	—	—	14	—	—		
3	Kustartilleriet	—	1	—	—	76	21	67	—	—	113	—	1		
4	Skolor	—	—	—	2	27	1	—	—	—	1	—	—		
Flygvapnet		1	1	3	5	465	11	38	6	—	174	4	—		

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	
IV. Kroniska infektionssjukd.	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII. Andnings- organens sjukd.	XIII. Matsmält- ningsorgan. sjukd.							
<i>Langtuberkulos. Tubercu- losis pulmonum</i> <i>Tuberkulosis organ. alium</i> <i>Tuberkulosis i andra organ.</i> <i>Andra kroniska infek- tionsjukdomar</i> <i>Ämnesomsättnings- och blodsjukdomar</i> <i>Kron. förgiftningssjukd.</i> <i>Sinnessjukdomar</i> <i>Nervsystemets sjukdomar</i> <i>Ögonsjukdomar</i> <i>Öronsjukdomar</i> <i>Cirkulationsorganens sjukdomar</i> <i>Kat. lunginflamm. Broncho- pneumonia. Pneum. lobul.</i> <i>Krupös lunginflammation. Pneumonia erysipelas etc (o).</i> <i>Andra sjukdomar i andningsorganen</i> <i>Blindtarmsinflammation. Appendicitis</i> <i>Bräck. Hernia</i> <i>Andra sjukdomar i mat- smältningssystemen</i>																
—	1	—	—	—	—	1	—	3	—	13	5	1	23	9		
1	—	—	—	—	23	—	5	7	—	473	1	2	207	10		
—	—	—	—	—	1	5	3	3	—	95	4	—	24	11		
—	—	2	—	1	9	23	5	15	—	380	10	3	176	12		
—	—	—	—	—	1	1	—	13	—	13	1	—	59	13		
—	—	1	—	1	8	3	6	6	1	93	3	2	21	14		
—	—	1	—	—	—	2	17	9	—	274	6	1	96	15		
43	4	6	9	—	58	85	36	43	1	2396	78	28	2207			
1	—	—	3	—	7	3	2	1	—	214	8	4	217	1		
2	—	—	—	—	6	1	—	2	—	6	5	—	84	2		
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	16	2	—	19	3		
—	1	—	—	—	1	—	1	5	—	170	10	—	40	4		
3	—	—	—	—	4	7	1	5	—	52	4	1	31	5		
—	—	—	—	—	1	—	3	5	1	80	1	1	31	6		
—	—	—	—	—	5	—	1	7	—	123	7	2	112	7		
13	2	1	1	—	5	15	1	2	—	28	5	2	475	8		
—	—	1	—	—	4	4	4	1	—	14	4	2	270	9		
1	—	1	1	—	2	1	7	3	—	93	4	1	51	10		
4	—	—	1	—	—	5	3	7	—	302	3	3	158	11		
—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	245	1	—	29	12		
2	—	1	—	—	4	14	2	5	—	169	4	2	73	13		
—	—	—	—	—	4	4	—	3	—	24	2	1	157	14		
5	—	—	1	—	1	1	1	—	—	128	2	—	44	15		
9	—	—	1	—	13	9	1	5	—	312	5	3	82	16		
1	—	—	—	—	—	4	2	3	—	202	3	3	68	17		
—	—	2	—	—	8	3	2	—	—	57	5	3	247	18		
2	1	—	—	—	—	13	6	4	—	161	3	—	19	19		
29	8	1	57	3	81	416	104	88	23	8689	104	30	4921			
12	6	—	38	3	45	211	56	41	12	5428	59	10	1816	1		
2	—	—	4	3	8	26	10	7	5	750	11	—	315	2		
1	2	—	1	—	4	30	4	1	4	679	7	4	150	3		
—	—	—	6	—	10	22	12	10	—	539	9	1	426	4		
5	1	—	14	—	18	81	15	13	1	2211	17	2	592	5		
3	—	—	8	—	3	29	6	7	—	561	7	1	152	6		
1	2	—	4	—	2	22	5	1	2	585	8	—	152	7		
—	1	—	1	—	—	1	4	3	—	103	—	2	29	8		
9	—	1	14	—	18	137	19	30	9	1282	22	12	1372	9		
—	—	—	—	—	4	1	—	—	—	25	4	—	39	10		
9	—	1	10	—	4	89	18	22	9	789	11	10	854	11		
—	—	—	3	—	9	38	1	5	—	390	5	2	350	12		
—	—	—	1	—	1	9	—	1	—	78	2	—	129	13		
8	2	—	5	—	18	68	29	17	2	1979	23	8	1733	14		

Förband	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
	XIV. Urin- o. köns- organens sjukd.			XV	XVI	XVII	XVIII	Sjukdom av obeständ art	Observationspatienter	Summa
	Vattenbräck, Pungsvälln. <i>Hydro-, Hemato-, Pyocelle</i>	Pungfälderbräck. <i>Virtocelle</i>	Andra sjukdomar i urin- och könsorganen	Rörelseorganens o. ben- systemets sjukdomar	Hudsjukdomar o. sjukd. i bindväven	Svulst. <i>Tumör</i>	Skador genom våld o. olyckshändelse samt akut förgifning			
Manskap	18	27	460	3 922	1 885	39	8 921	136	2 961	57 141
I. Militärområdet	9	3	116	830	398	12	1 618	1	785	11 151
1 Norra skånska infanterireg.	3	—	18	147	53	—	211	—	86	1 148
2 Södra „	4	1	33	299	97	6	273	—	185	2 126
3 Kronobergs regemente . .	—	—	15	41	30	—	149	—	59	1 305
4 Norra Smålands reg. . . .	—	—	9	84	44	—	245	—	80	1 610
5 Skånska kavallerireg. . . .	—	—	4	20	10	—	70	—	13	387
6 Skånska pansarreg.	—	—	1	7	27	—	118	—	29	554
7 Wendes artilleriregemente .	—	—	6	43	11	—	99	—	48	477
8 Smålands artillerireg. . . .	1	2	11	62	36	2	106	—	83	1 134
9 Skånska luftvärnsskåren . .	—	—	6	24	37	2	82	—	98	627
10 Göta ingenjörkår	1	—	5	77	36	1	192	1	71	1 054
11 Skånska trängskåren	—	—	8	26	17	1	73	—	33	729
II. Militärområdet	—	2	39	551	176	—	1 006	—	284	7 364
1 Jämtlands fältjägarreg. . . .	—	—	6	101	45	—	244	—	56	1 934
2 Hälsinge regemente	—	2	16	116	35	—	208	—	69	1 310
3 Västernorrlands regemente .	—	—	5	211	48	—	316	—	65	1 421
4 Norrlands artillerireg. . . .	—	—	6	18	17	—	74	—	19	869
5 Sundsvalls luftvärnsskår . .	—	—	2	22	15	—	62	—	24	457
6 Norrlands trängkår	—	—	4	83	16	—	102	—	51	1 373
III. Militärområdet	4	1	96	1 027	394	8	2 450	115	598	12 374
1 Älvsborgs regemente	—	—	13	63	35	1	359	1	67	1 545
2 Hallands „	2	—	11	173	73	—	416	—	94	1 909
3 Bohusläns „	1	—	13	422	102	1	335	—	60	2 060
4 Livregementets husarer	—	1	24	66	27	—	183	—	44	948
5 Skaraborgs pansarreg.	—	—	10	79	78	—	552	—	191	2 174
6 Göta artilleriregemente	—	—	16	49	20	2	176	1	68	1 143
7 Karlsborgs luftvärnsreg. . . .	1	—	4	46	24	1	81	—	38	563
8 Göteborgs luftvärnsreg.	—	—	—	30	9	—	184	—	19	888
9 Göta trängkår	—	—	5	94	23	3	156	113	10	1 091
10 Andra intendentarkomp. . . .	—	—	—	5	3	—	8	—	7	53
IV. Militärområdet	2	15	104	637	545	6	2 185	15	797	14 367
1 Svea livgarde	—	5	19	69	57	—	344	—	173	2 187
2 Livgrenadjärregementet	—	1	9	69	147	1	192	—	43	1 578
3 Upplands regemente	—	4	7	118	37	—	256	15	68	1 377
4 Livregementet till häst	—	—	5	29	21	—	90	—	19	563
5 Göta pansarlivgarde	—	—	5	24	19	1	84	—	23	532
6 Södermanlands pansarreg. . . .	1	—	4	23	18	—	147	—	46	940

Förband	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
	XIV. Urin- o. köns-organens sjukd.			XV	XVI	XVII	XVIII	Sjukdom av obeständ art	Observationspatienter	Summa
	Vattenbräck. Pungsvulln. Hydro-, Hemato-, Pyocelle	Pungfäderbräck. Varicocelle	Andra sjukdomar i urin- och könsorganen	Rörelseorganens o. ben-systemets sjukdomar	Hudsjukdomar o. sjukd. i bindväven	Svulst. Tumor.	Skador genom våld o. olyckshändelse samt akut förgiftning			
7 Svea artilleriregemente . . .	—	—	8	71	24	1	133	—	105	940
8 Östgöta luftvärnsreg. . .	1	—	6	33	22	2	65	—	11	805
9 Stockholms . . .	—	2	10	61	56	—	142	—	130	1 030
10 Svea ingenjörkår . . .	—	—	4	27	44	—	214	—	23	1 058
11 Signalregementet . . .	—	2	7	21	19	—	113	—	37	826
12 Svea trängkår . . .	—	1	11	35	24	—	169	—	77	929
13 Infanteriets kadettskola . .	—	—	3	10	4	—	21	—	1	283
14 Krigsskolan . . .	—	—	—	3	—	—	39	—	5	135
15 Arméns underofficersskola .	—	—	2	11	25	—	44	—	16	450
16 Infanteriskjutskolan . . .	—	—	3	30	22	1	80	—	15	575
17 Ridskolan . . .	—	—	1	1	—	—	8	—	1	144
18 Tygskolan . . .	—	—	—	2	6	—	24	—	4	115
V. Militärområdet	1	—	35	384	158	2	777	—	178	5 494
1 Värmlands regemente . . .	—	—	10	111	25	2	127	—	28	1 127
2 Livregementets grenadjärer .	1	—	5	168	59	—	314	—	68	1 720
3 Dalregementet . . .	—	—	11	46	34	—	228	—	49	1 499
4 Bergslagens art.-reg. . .	—	—	9	50	14	—	57	—	29	564
5 Göta trängkårkomp. i Nora .	—	—	—	3	8	—	17	—	4	140
6 Art.skjutskolan Villingsberg .	—	—	—	6	18	—	34	—	—	444
VI. Militärområdet	—	4	50	436	174	9	776	5	271	5 230
1 Norrbottens regemente . . .	—	—	15	109	54	4	195	—	123	1 264
2 Västerbottens regemente . .	—	3	1	162	38	4	105	1	23	982
3 Norrlands dragonregemente .	—	1	16	49	24	—	134	—	33	790
4 Norrbottens artillerikår . . .	—	—	1	5	8	—	55	4	17	279
5 Bodens artilleriregemente . .	—	—	2	7	7	—	31	—	7	357
6 Luleå luftvärnskår . . .	—	—	5	29	8	—	57	—	20	540
7 Bodens ingenjörkår . . .	—	—	4	22	24	1	88	—	30	448
8 Signalreg komp. i Boden . . .	—	—	5	30	4	—	31	—	17	212
9 Arméns jägarskola . . .	—	—	1	23	7	—	80	—	1	358
VII. Militärområdet	2	2	20	57	40	2	109	—	48	1 161
1 Gotlands infanteriregemente .	2	2	16	35	32	2	83	—	24	843
2 Gotlands artillerireg. . . .	—	—	4	22	8	—	26	—	24	318
Marinen	5	1	173	380	414	14	1 300	8	766	11 271
1 Flottans fartyg . . .	—	—	23	35	77	2	237	2	265	1 896
2 Flottan i övrigt . . .	3	1	64	156	167	9	431	5	158	4 122
3 Stockholm . . .	—	—	27	47	64	2	138	—	57	1 468
4 Karlskrona . . .	3	1	31	74	71	7	267	—	98	2 306
5 Göteborg . . .	—	—	6	35	32	—	26	5	3	348
6 Kustartilleriet . . .	2	—	76	158	122	3	485	—	235	3 977
7 Vaxholm . . .	1	—	43	89	57	1	144	—	92	1 476
8 Karlskrona . . .	1	—	15	34	23	—	156	—	47	857

Förband		29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
		XIV. Urin- o. köns- organens sjukd.			XV	XVI	XVII	XVIII	Sjukdom av obeständ art	Observationspatienter	Summa
		Vattenbräck, Pungsvull, Hydro-, Hemato-, Pyocelle	Pungderbräck Variocele	Andra sjukdomar i urin- och könsorganen	Rörelseorganens o. ben- systemets sjukdomar	Handsjukdomar o. sjukd. i blindtarmen	Synst. Tumör.	Skador genom våld o. olyckshändelse samt akut förgifning			
9	Färösund	—	—	2	6	7	—	43	—	15	271
10	Älvsborg	—	—	12	23	30	2	117	—	62	1 114
11	Hemsö	—	—	4	6	5	—	25	—	19	259
12	Skolor	—	—	10	31	48	—	147	1	108	1 276
13	Sjökrigsskolan	—	—	1	16	7	—	40	1	15	178
14	Marinens underoff.skola	—	—	1	14	13	—	45	—	16	822
15	Flottans sjömannsskola	—	—	8	1	28	—	62	—	77	776
	Flygvapnet	3	4	72	276	355	12	1 280	7	442	9 570
1	F 1. Västmanlands flygf.	—	—	7	31	24	2	194	—	65	943
2	F 2. Roslagens ,	—	—	—	11	5	1	53	1	28	251
3	F 3. Östgöta ,	—	—	1	4	15	—	58	—	20	318
4	F 4. Jämtlands ,	—	—	3	8	6	2	30	—	19	349
5	F 5. Krigsflygskolan	—	—	5	10	16	—	54	4	26	456
6	F 6. Västgöta flygflottilj	—	—	7	15	10	1	44	—	17	269
7	F 7. Skaraborgs ,	—	1	1	12	17	3	66	1	66	496
8	F 8. Svea ,	—	2	7	16	29	1	119	—	23	807
9	F 9. Göta ,	—	—	1	7	19	1	53	—	37	545
10	F 10. Skånska ,	—	—	2	6	20	—	41	—	8	332
11	F 11. Södermanl. ,	2	—	6	29	18	—	128	—	27	828
12	F 12. Kalmar ,	—	—	2	10	24	—	89	—	4	517
13	F 13. Bråvalla ,	—	—	2	15	16	—	69	—	6	442
14	F 14. Hallands ,	—	—	6	16	7	—	36	—	5	324
15	F 15. Hälisinge ,	—	—	1	16	13	—	45	—	17	361
16	F 16. Upplands ,	1	1	9	18	30	1	102	—	11	798
17	F 17. Blekinge ,	—	—	1	11	14	—	55	—	17	451
18	F 18. Södertörns ,	—	—	9	14	40	—	69	1	33	588
19	F 21. Norrbottens flygbask.	—	—	2	27	32	—	65	—	13	455
	Övrig personal	6	4	337	916	436	34	1 893	85	1 267	22 041
1	<i>Armén</i>	1	4	154	509	272	15	1 154	58	712	11 833
2	I. Milo	—	—	20	100	30	3	195	—	163	1 836
3	II. ,	1	—	14	80	17	3	127	8	51	1 470
4	III. ,	—	3	30	72	42	3	195	47	106	1 665
5	IV. ,	—	—	61	159	94	4	413	2	270	4 364
6	V. ,	—	—	5	27	35	2	82	—	34	1 062
7	VI. ,	—	1	17	63	36	—	125	1	72	1 212
8	VII. ,	—	—	7	8	9	—	17	—	16	224
9	<i>Marinen</i>	2	—	82	179	76	9	289	—	345	4 444
10	Flottans fartyg	—	—	2	2	8	—	13	—	20	152
11	Flottan i övrigt	1	—	41	133	36	8	124	—	218	2 566
12	Kustartilleriet	—	—	34	37	26	—	129	—	70	1 439
13	Skolor	1	—	5	7	6	1	23	—	37	337
14	<i>Flygvapnet</i>	3	—	101	228	88	10	450	27	210	5 764

Tab. 5. Antal avlidna vid försvaret år 1950.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Dödsorsak	Manskap				Övrig personal				Totalt
	Armén	Marinen	Flygvapnet	Summa	Armén	Marinen	Flygvapnet	Summa	
Akut barnförlamning. Poliomyelitis acuta	—	1	—	1	—	—	—	—	1
Akut strupkatarr. Laryngitis acuta	1	—	—	1	—	—	—	—	1
Lenkemi. Leucæmia myelotica acuta	1	—	—	1	—	—	—	—	1
Gallsten. Cholelithiasis	—	—	—	—	1	—	—	1	1
Hjärnhinneinflammation. Meningo-encephalitis acuta	1	—	—	1	—	—	—	—	1
Hjärnblödning. Haemorrhagia cerebri	1	—	—	1	1	1	—	2	3
Andra sjukdomar i cirkulationsorganen. Alii mor- bi organorum circulationis	2	—	—	2	6	—	1	7	9
Kronisk tarmkatarr. Enteritis cronica	—	—	—	—	1	—	—	1	1
Lunginflammation. Bronchopneumonia	1	—	—	1	—	—	—	—	1
Njurinflammation. Nephritis	—	—	1	1	2	1	—	3	4
Organisk nervsjukdom. Epilepsia Jackson	—	—	—	—	1	—	—	1	1
Sinnessjukdom. Psychos	1	—	—	1	—	—	—	—	1
Skrumplever. Cirrhosis hepatis	—	—	—	—	—	1	—	1	1
Tarmvred. Ileus	1	—	—	1	—	—	—	—	1
Tuberkulos. Tuberculosis (pulmonia)	1	—	1	2	1	—	—	1	3
Aderförkalkning i hjärtat. Cardiosclerosis	—	—	—	—	—	1	—	1	1
Svulster (elakartade). Tumores malignae	1	—	—	1	4	1	1	6	7
Krossning. Contusio. Laceratio	4	—	—	4	—	—	—	—	4
Skottskada. Vulnus sclopetarium	1	—	—	1	—	1	—	1	2
Drunkning. Submersio	1	10	—	11	—	1	—	1	12
Trafikolycka	1	2	2	5	—	—	—	—	5
Flyghaveri	—	—	16	16	—	—	10	10	26
Olyckshändelse av annan art	4	—	—	4	1	—	1	2	6
Själv mord. Suicidium	6	—	2	8	2	1	1	4	12
Summa	28	13	22	63	20	8	14	42	105

Tab. 6 a. Å garnisonssjukhusen vårdade militära patienter år 1950.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
S j u k h u s	Kvarl. fr. föreg. år	Inlagna	Summa vårdade	Utskrivna				Summa	Kvarl. d. 31 dec.	Antal underhållsdagar
				Till fortsatt krigstjänst	Till annan sjukvårdanst.	Till annan	Avlidna			
				dagliga	odagliga					
Stockholm	51	2 057	2 108	2 026	—	9	11	2 046	62	31 543
Karlsborg	2	141	148	138	—	—	—	138	5	1 593
Boden	3	384	387	375	5	—	—	380	7	2 536
Skövde	3	128	131	125	—	—	1	126	5	1 763
Eksjö	2	722	724	695	12	11	—	718	6	5 818
Sollefteå	6	157	163	155	2	4	—	161	2	1 606
Summa	67	3 589	3 656	3 514	19	24	12	3 569	87	44 859
Därav										
Off. o. d.	2	176	178	168	—	1	4	173	5	2 552
Underoff. o. d.	14	368	382	368	—	—	2	370	12	5 252
Manskap	26	2 497	2 523	2 450	19	19	3	2 491	32	25 926
Därav armén	22	1 918	1 940	1 878	19	17	3	1 917	23	19 063
marinen	4	469	473	464	—	1	—	465	8	5 025
flygvapnet	—	110	110	108	—	1	—	109	1	1 838
Anst. arb.	25	548	573	528	—	4	3	535	38	11 129

Tab. 6 b. Samtliga å garnisonssjukhusen vårdade patienter år 1950.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
S j u k h u s	Antalet vård- platser d. 31/12	Under året		Under- hålls- dagar	Vårdade			Vård- dagar pr patient
		in- tagna	av- lidna		pr dag	på en gång	högst	
<i>Militära patienter</i>		3 587	12	44 859	122	170	62	12
Stockholm		2 057	11	31 543	87	111	56	15
Karlsborg		139	—	1 593	4	5	2	11
Boden (inkl. epidemiavd.)		384	—	2 536	6	14	1	7
Skövde		128	1	1 763	5	9		15
Eksjö		722	—	5 818	16	28	2	9
Sollefteå		157	—	1 606	4	3	1	10
<i>Civila patienter</i>		14 535	281	197 900	542	679	235	14
Stockholm		1 512	35	29 629	81	119	38	20
Karlsborg		909	40	13 371	37	56	18	14
Boden (inkl. epidemiavd.)		8 657	86	94 541	259	281	87	11
Skövde		1 284	31	19 515	53	65	31	16
Eksjö		967	47	20 544	56	77	39	20
Sollefteå		1 206	42	20 399	56	81	22	17
<i>Samtliga patienter</i>	811	18 122	293	242 858	664	849	297	13
Stockholm	182	3 569	46	61 172	168	230	94	17
Karlsborg	61	1 048	40	14 964	41	61	20	14
Boden (inkl. epidemiavd.)	326	9 041	86	97 077	265	295	88	11
Skövde	68	1 412	32	21 278	58	74	31	15
Eksjö	100	1 689	47	26 362	72	105	41	16
Sollefteå	74	1 363	42	22 005	60	84	23	16

¹ Antalet vårdplatser för militära och civila patienter var för sig år i allmänhet icke särskilt fastställt.

Tab. 7. Läkareundersökningar av den till första flygutbildning inryckande personalen åren 1949—1950.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Personal	Godkända i %		Utekända. Kassationsorsaker (procentuellt i olika grupper)							
	1949	1950	1949				1950			
			Öron- sjukdomar	Öron- sjukdomar	Övr. sjukdomar eller lyten	Kombinerade sjukdomar	Öron- sjukdomar	Öron- sjukdomar	Övr. sjukdomar eller lyten	Kombinerade sjukdomar
Flygvapnet.										
Aspiranter	90	92	56	11	33	—	60	20	20	—
Stamflygförare	73	79	55	9	25	11	63	26	6	5
Underbefäl	80	73	50	23	27	—	46	46	—	8
Samtliga flygförare	76	81	55	11	25	9	61	27	7	5

Tab. 8. Olycksfall i samband med flygning åren 1941—1950.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950
Antal flygbaverier med dödsfall	28	30	29	25	25	24	19	20	23	18
Antal dödsfall	47	44	55	47	43	37	25	25	42	25
Antal dödade { officerare	14	8	13	15	12	14	6	5	10	9
{ underofficerare	1	—	2	1	2	6	4	2	5	1
{ manskap	32	36	40	31	29	17	15	18	27	15
Antal skadade { officerare	2	2	2	4	1	1	1	1	3	1
{ underofficerare	—	—	2	—	—	3	—	—	—	—
{ manskap	8	5	2	10	4	5	5	4	—	2
Antal lätt skadade { officerare	6	7	8	6	4	6	2	1	2	1
{ underofficerare	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—
{ manskap	15	14	18	3	13	15	5	2	1	2

Tab. 9. Sjuktransportflygningar år 1950.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Antal flygningar	Antal transporter	Flygtid		Antal flygkilometer		Antal transporterade personer			
			i allt	per flygning	i allt	per flygning	patienter	sjukvårdspersonal	övr. medföljande	summa
Boden	129	51	117 ^t 35 ^m	35 ^m	24 250	188	54	17	104	175
Östersund	46	20	61 ^t 40 ^m	1 ^t 20 ^m	7 045	153	24	3	39	66
Hägernäs	126	63	61 ^t 22 ^m	29 ^m	9 681	77	64	61	77	202
I allt år 1950	301	134	240 ^t 37 ^m	48 ^m	40 976	137	142	81	210	443
1949	205	90	169 ^t 45 ^m	50 ^m	32 519	160	93	46	156	295
1948	254	111	156 ^t 46 ^m	37 ^m	28 226	111 ^t 2	130	78	186	394
1947	273	123	188 ^t 29 ^m	41 ^m	31 852	116 ^t 6	134	54	199	367
1946	306	125	199 ^t 40 ^m	39 ^m	34 923	114 ^t 1	132	51	223	406
1945	423	154	319 ^t 50 ^m	45 ^m	58 120	137 ^t 7	238	57	266	561